

قانون استخدام نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران

مصوب ۱۳۸۲/۱۲/۲۰

اختصاصی پایگاه خبری اعتبار

فصل اول - کلیات

ماده ۱ - در این قانون عبارات اختصاری زیر جایگزین عناوین کامل آنها می‌گردد:

الف - «فرماندهی کل قوا» به جای «فرماندهی کل نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران».

ب - «نیروهای مسلح» به جای «نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران».

ج - «ستاد کل» به جای «ستاد کل نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران».

د - «ارتش» به جای «ارتش جمهوری اسلامی ایران».

ه - «سپاه» به جای «سپاه پاسداران انقلاب اسلامی».

و - «نیروی انتظامی» به جای «نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران».

ز - «سازمان عقیدتی - سیاسی» به جای «سازمان عقیدتی - سیاسی نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران».

ح - «سازمان حفاظت اطلاعات» به جای «سازمان حفاظت اطلاعات نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران».

ط - «سازمان تأمین خدمات درمانی» به جای «سازمان تأمین خدمات درمانی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران».

ماده ۲ - نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران در این قانون عبارتند از: ارتش، سپاه و نیروی انتظامی.

ماده ۳ - کارکنان مشمول این قانون عبارتند از کسانی که برابر با مقررات این قانون به استخدام نیروی انتظامی در می‌آیند.

تبصره ۱ - سازمان‌های عقیدتی - سیاسی و حفاظت اطلاعات و سایر مجموعه‌های وابسته به نیروی انتظامی از نظر مقررات استخدام تابع این قانون می‌باشند.

تبصره ۲ - کلیه کارکنانی که براساس مقررات سابق به استخدام نیروی انتظامی درآمده‌اند، مشمول این قانون خواهند بود.

فصل دوم - شرایط عمومی استخدام و طبقه بندی

بخش اول - تعاریف:

ماده ۴ - استخدام در نیروی انتظامی عبارت است از پذیرفتن شخص واجد شرایط برای انجام خدمت در یکی از مشاغل پیش‌بینی شده در این قانون.

ماده ۵ - شغل عبارت است از مجموع وظایف و مسؤولیت‌ها و اختیارات مرتبط و مستمر که به عنوان کار واحد برای یک فرد در نظر گرفته می‌شود.

ماده ۶ - مشاغل نیروی انتظامی به سه گروه تقسیم می‌شود:

کتابفروشی حقوقی
دادبازار

- الف - شغل انتظامی - عبارت است از مجموعه وظایف و اختیارات مشخصی که در جداول سازمان برای کارکنان انتظامی پیش‌بینی شده است. مشاغل فرماندهی جزو مشاغل انتظامی محسوب می‌گردد.
- ب - شغل کارمندی - عبارت است از مجموعه وظایف و اختیارات مشخصی که در جداول سازمان برای کارمندان پیش‌بینی شده است.
- ج - شغل مشترک - عبارت است از مجموعه وظایف و اختیارات مشخصی که در جداول سازمان با این عنوان تعیین شده و منحصر به کارکنان انتظامی یا کارمندان نبوده و قابل تخصیص به هر دو می‌باشد.
- تبصره ۱ -** در مشاغل مشترک شرایط احراز شغل باید به نحوی تعیین گردد که شایسته ترین کارکنان اعم از انتظامی و کارمند منصوب گردند.
- تبصره ۲ -** مشاغل انتظامی، کارمندی و مشترک با رعایت مفاد این قانون در قالب محل‌های سازمانی در جداول سازمان مشخص می‌شود.
- ماده ۷ -** رشته شغلی عبارت است از مجموعه مشاغلی که به لحاظ نزدیکی و سنخیت از نظر اطلاعات و دانستنی‌های علمی دارای محتوای مشترک باشند.
- ماده ۸ -** رشته عبارت است از مجموعه رشته‌های شغلی که از نظر تخصص یا نوع کار یا نوع آموزش وابستگی و ارتباط نزدیک داشته باشند.
- ماده ۹ -** کارکنان نیروی انتظامی کسانی هستند که برابر شرایط و مقررات مندرج در این قانون یا قانون خدمت وظیفه عمومی به خدمت پذیرفته می‌شوند و عبارتند از: الف - پایور ب - پیمانی ج - وظیفه
- ماده ۱۰ -** کارکنان پایور به کسانی اطلاق می‌گردد که برای انجام خدمت مستمر در نیروی انتظامی استخدام می‌شوند و عبارتند از: الف - پایور انتظامی ب - پایور کارمند ج - پایور محصل
- ماده ۱۱ -** پایوران انتظامی کارکنانی هستند که پس از طی آموزش‌های لازم به یکی از درجات پیش‌بینی شده در این قانون نائل و از لباس و علائم انتظامی استفاده می‌نمایند.
- ماده ۱۲ -** پایوران کارمند کارکنانی هستند که براساس مدارج تحصیلی و یا مهارت تجربی و تخصصی استخدام و بدون استفاده از لباس، درجات و علائم انتظامی به یکی از رتبه‌های پیش‌بینی شده در این قانون نائل می‌شوند.
- ماده ۱۳ -** پایوران محصل کارکنانی هستند که به منظور خدمت استخدام و قبل از انتصاب در یکی از مشاغل مندرج در این قانون در یکی از مراکز آموزشی نیروی انتظامی یا سایر مؤسسات آموزشی به هزینه نیروی انتظامی مشغول تحصیل می‌باشند.
- ماده ۱۴ -** کارکنان پیمانی به کسانی اطلاق می‌گردد که خدمت پیمانی را به صورت انتظامی یا کارمندی برابر مقررات مندرج در این قانون انجام می‌دهند.
- ماده ۱۵ -** کارکنان وظیفه کسانی هستند که مطابق قانون خدمت وظیفه عمومی در یکی از دوره‌های ضرورت، احتیاط یا ذخیره مشغول خدمت می‌باشند.
- ماده ۱۵ مکرر -** کارکنان خرید خدمت، به کسانی اطلاق می‌شود که طبق مقررات مربوط، خدمت مشخصی را برابر قرارداد معین انجام می‌دهند. خرید خدمت اشخاص بنا به ضرورت و برای مدت محدود به موجب آیین‌نامه‌ای است که توسط نیروی انتظامی با هماهنگی وزارت کشور تهیه می‌شود و پس از تأیید ستاد کل به تصویب هیأت وزیران می‌رسد. (الحاقی مصوب ۱۳۹۰/۴/۸)

بخش دوم - شرایط عمومی استخدام:

ماده ۱۶ - شرایط عمومی استخدام کارکنان پایور و پیمانی به شرح زیر می‌باشد:

الف - اعتقاد و التزام عملی به دین مبین اسلام.

ب - اعتقاد و التزام عملی به قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و ولایت مطلقه فقیه و آمادگی فداکاری در راه تحقق اهداف آنها (اصلاحی مصوب ۱۳۹۰/۴/۸)

کتابفروشی حقوقی
دادبازار

ج - تابعیت جمهوری اسلامی ایران.

د - عدم سابقه عضویت یا وابستگی به احزاب و گروه‌های سیاسی معارض با نظام جمهوری اسلامی ایران.

ه - عدم عضویت یا وابستگی به احزاب و گروه‌های سیاسی در زمان تقاضای استخدام.

و - عدم محکومیت به محرومیت از خدمات دولتی.

ز - نداشتن سوء پیشینه کیفری.

ح - عدم اعتیاد به مواد مخدر.

ط - داشتن شرایط تحصیلی و یا تخصصی لازم برای خدمت مورد نظر.

ی - دارا بودن حداقل هفده سال سن و حداکثر سی و پنج سال.

ک - داشتن سلامت و توانائی جسمی و روانی متناسب با خدمت مورد نظر.

تبصره - مراحل استخدام و چگونگی انجام مسابقه و آزمون ورودی براساس آیین‌نامه‌ای خواهد بود که توسط نیروی انتظامی با هماهنگی وزارت کشور و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور تهیه و با تأیید ستاد کل به تصویب فرماندهی کل قوا خواهد رسید.

ماده ۱۷ - هیأت مرکزی گزینش مرکب از وزیر کشور یا معاون امنیتی و انتظامی، فرمانده نیروی انتظامی یا جانشین وی، رئیس سازمان عقیدتی سیاسی یا جانشین وی، رئیس سازمان حفاظت اطلاعات یا جانشین وی و معاون نیروی انسانی نیروی انتظامی به عنوان دبیر هیأت تشکیل می‌گردد و در چهارچوب مفاد این قانون وظیفه تعیین سیاست‌های گزینش کارکنان و تدوین دستورالعمل‌های مورد نیاز با همکاری سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و نظارت بر کار هسته‌های گزینش در نیروی انتظامی را بعهده دارد. هسته‌های گزینش در نیروی انتظامی توسط هیأت مرکزی تشکیل می‌گردد.

ماده ۱۸ - استخدام کارکنان انتظامی برای خدمت به صورت پایور منحصراً براساس یکی از مقاطع تحصیلی پایان دوره‌های راهنمایی، متوسطه، کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد، دکترا و بالاتر انجام می‌گیرد.

ماده ۱۹ - کارمندان به دو صورت ذیل استخدام می‌شوند:

الف - براساس مدارک تحصیلی در یکی از مقاطع پایان دوره متوسطه، کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد، دکترا و بالاتر.

ب - براساس مهارت عملی با حداقل مدرک نهضت سوادآموزی.

ماده ۲۰ - نیروی انتظامی می‌تواند زنان را با حفظ موازین اسلامی در مشاغل که مستلزم به کارگیری زنان است به صورت کارکنان انتظامی یا کارمند استخدام نماید.

تبصره ۱ - مشاغل خاص زنان و امور انضباطی آنان بنا به مورد در جداول سازمانی و آیین‌نامه انضباطی تعیین می‌شود.

تبصره ۲ - کلیه کارکنان زن که در اجرای ماده (۱۹۶) قانون ارتش جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۶۶/۷/۷ - از وضعیت انتظامی به کارمند معادل خود تبدیل شده‌اند در صورت تمایل می‌توانند به وضعیت سابق اعاده شده و برابر مقررات این قانون به درجات متناسب نائل گردند.

ماده ۲۱ - نیروی انتظامی می‌تواند به منظور تأمین نیاز سازمانی خود، داوطلبانی را که حداقل دارای مدرک تحصیلی پایان دوره راهنمایی می‌باشند با اخذ تعهد پنج سال خدمت انتظامی و یا شش سال خدمت کارمندی به صورت پیمانی استخدام نماید. تمدید مدت یا تجدید قرارداد مجاز نمی‌باشد.

تبصره ۱ - استخدام کارمند پیمانی براساس تخصص و مهارت عملی، از لحاظ مدرک تحصیلی مشمول بند (ب) ماده (۱۹) خواهد بود.

کتابفروشی حقوقی
دادبازار

تبصره ۲ - خدمت کارکنان پیمانی که خدمت دوره ضرورت را انجام نداده اند به منزله انجام خدمت دوره ضرورت تلقی می‌گردد و در صورتی که قبل از خاتمه تعهد به هر علت از خدمت مستعفی یا برکنار گردند برابر مقررات قانون وظیفه عمومی با آنان رفتار خواهد شد.

تبصره ۳ - نیروی انتظامی می‌تواند کارکنانی را که در حال انجام خدمت دوره ضرورت می‌باشند به صورت پیمانی استخدام نماید.

ماده ۲۲ - جداول سازمانی باید به نحوی تنظیم گردد که حداقل هفتاد درصد (۷۰٪) از کارکنان پایور و مابقی به ترتیب از کارکنان پیمانی و وظیفه استفاده شود.

تبصره - به کارگیری کارکنان وظیفه دیپلمه و پائین تر در مشاغل غیر از نگرهبانی و خدماتی مطابق با دستورالعملی می‌باشد که توسط نیروی انتظامی با هماهنگی وزارت کشور تهیه و پس از تأیید ستاد کل به اجراء گذارده خواهد شد.

ماده ۲۳ - نیروی انتظامی می‌تواند به منظور تأمین نیروی انسانی، در صورت نیاز از کارکنان سایر نیروهای مسلح و سازمان‌ها و وزارتخانه‌ها و نهادهای انقلاب اسلامی با آموزش‌های لازم و با رعایت مقررات نیروی انتظامی و همچنین رعایت مقررات نیروها و سازمان‌ها و وزارتخانه‌های ذریبط به صورت انتقال یا مأمور به خدمت استفاده نماید.

تبصره ۱ - سابقه خدمت کارکنان منتقل شده به نیروی انتظامی از لحاظ پایه خدمتی و سنوات بازنشستگی قابل احتساب است.

تبصره ۲ - نیروی انتظامی می‌تواند در مواقع ضروری و برای مدت محدود از بسیجیان برای اجرای مأموریت‌های قانونی خود به صورت مأمور استفاده نماید. نحوه به کارگیری و وضعیت خدمتی و حقوق و مزایای آنان به موجب دستورالعملی خواهد بود که توسط نیروی انتظامی با هماهنگی سپاه، وزارت کشور، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و ستاد کل تهیه و به تصویب فرماندهی کل قوا خواهد رسید.

تبصره ۳ - نیروی انتظامی به منظور بهره‌گیری از مشارکتهای مردمی در تحکیم و توسعه نظم و امنیت اجتماعی می‌تواند عده‌ای را به عنوان پلیس افتخاری از بین افراد داوطلب واجد صلاحیت، انتخاب و پس از آموزش و سازماندهی لازم، با عناوینی چون پلیس محلی به کار گیرد.

چگونگی اجرای این تبصره به موجب آیین‌نامه‌ای خواهد بود که توسط نیروی انتظامی با هماهنگی وزارت کشور و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور تهیه و از طریق ستاد کل به تصویب فرماندهی کل قوا می‌رسد.

ماده ۲۴ - نیروی انتظامی می‌تواند در صورت نیاز از کارکنان وظیفه در حین خدمت دوره ضرورت و احتیاط و همچنین از کارکنان پیمانی در طول مدت قرارداد با دارا بودن شرایط لازم به عنوان پایور استخدام نماید. این قبیل داوطلبان در شرایط مساوی نسبت به سایر داوطلبان از اولویت برخوردارند. آموزش و ترفیعات آنان نیز تابع مقررات مندرج در این قانون خواهد بود.

ماده ۲۵ - نیروی انتظامی می‌تواند به منظور تأمین استاد و تکمیل اعضاء هیأت علمی مؤسسات آموزش عالی خود، کارکنان مورد نیاز را براساس مقررات استخدامی هیأت علمی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی استخدام و به مشاغل آموزشی و پژوهشی منصوب نماید.

تبصره - کارکنان پایور که دارای شرایط لازم برای عضویت در هیأت علمی موضوع این ماده باشند می‌توانند به عضویت هیأت علمی مؤسسات آموزش عالی نیروی انتظامی درآیند.

ماده ۲۶ - استخدام جز برای مشاغل پیش‌بینی شده در جداول سازمان و همچنین تغییر نوع استخدام کارکنان، جز در موارد مذکور در این قانون ممنوع است.

بخش سوم - سازمان و طبقه بندی:

ماده ۲۷ - مشاغل نیروی انتظامی در رشته‌ها و رشته‌های مختلف دسته‌بندی می‌گردند. انواع رشته‌ها و علائم رسته‌ها و لباس و علائم درجات به موجب دستورالعملی خواهد بود که به وسیله نیروی انتظامی با هماهنگی وزارت کشور تهیه و از طریق ستاد کل به تصویب فرماندهی کل قوا خواهد رسید.

ماده ۲۸ - نیروی انتظامی موظف است کلیه کارکنان خود را متناسب با رشته‌های تحصیلی، دوره‌های آموزشی و مهارت های آنان رسته بندی نماید. تغییر رسته در موارد خاص برابر دستورالعمل رسته‌ها، موضوع ماده (۲۷) خواهد بود.

ماده ۲۹ - نیروی انتظامی موظف است مشاغل کارمندان موضوع بند (ب) ماده (۱۹) این قانون را از نظر پیچیدگی به سه گروه (۱)، (۲) و (۳) و میزان مهارت در انجام مشاغل هر یک از سه گروه را به سه رده (۱)، (۲) و (۳) طبقه بندی نماید.

تخصص و مهارت فنی این قبیل کارمندان در بدو استخدام توسط کمیسیون ارزیابی مهارت فنی مورد ارزیابی قرار گرفته و رده آنان تعیین می‌گردد.

ماده ۳۰ - نیروی انتظامی مکلف است حداکثر ظرف مدت دو سال در چهارچوب این قانون کلیه مشاغل مربوطه را به منظور طبقه بندی مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار داده و براساس آن نسبت به تعیین شرح وظایف و شرایط احراز هر شغل با هماهنگی وزارت کشور اقدام و پس از تصویب فرماندهی کل قوا در انتصابات و ترفیعات ملاک عمل قرار دهد.

ماده ۳۱ - تعداد و ترکیب نیروی انسانی و همچنین نسبت درجه ها و رتبه‌های کارکنان نیروی انتظامی بر مبنای اهداف، خط مشی و نیازها برابر جداول سازمان و تجهیزاتی که توسط نیروی انتظامی با هماهنگی وزارت کشور تهیه و از طریق ستاد کل به تصویب فرماندهی کل قوا خواهد رسید، مشخص می‌گردد.

ماده ۳۲ - نیروی انتظامی مکلف است حداکثر ظرف دو سال پس از تصویب این قانون محل‌های سازمانی نیروی انتظامی را مورد بررسی قرار داده و ضرورت انتظامی یا کارمندی یا مشترک بودن شغل را تعیین و درجات و رتبه‌های مناسب برای هر محل سازمانی را در نظر گرفته و با هماهنگی وزارت کشور از طریق ستاد کل به تصویب فرماندهی کل قوا برساند.

تبصره - چنانچه برخی از محل‌های سازمانی مربوط به مشاغل تخصصی و یا تجربی فاقد طیف درجات متناسب با تعداد یا ترکیب مشاغل مزبور در جداول سازمانی باشد، می‌توان درجه محل سازمانی این قبیل مشاغل را ضمن تعیین حداقل و حداکثر درجه مورد نیاز به صورت سیال مشخص نمود، که در این صورت برای انجام امور خدمتی، درجه شاغل ملاک تعیین درجه محل سازمانی شغل مورد تصدی خواهد بود.

فصل سوم - آموزش

ماده ۳۳ - دوره‌های آموزشی کارکنان نیروی انتظامی به شرح ذیل می‌باشد:

الف - دوره‌های عمومی انتظامی.

ب - دوره‌های تخصصی.

ج - دوره علمی.

د - دوره‌های سرپرستی.

ه - دوره‌های تخصصی تکمیلی.

و - دوره‌های کاردانی علوم و فنون انتظامی.

ز - دوره‌های کارشناسی علوم و فنون انتظامی.

ح - دوره‌های کارشناسی ارشد علوم و فنون انتظامی.

ط - دوره فرماندهی و مدیریت عالی انتظامی.

ی - دوره عالی امنیت.

تبصره ۱ - عناوین دوره‌های بندهای (و)، (ز)، (ح)، (ط) و (ی) از نظر طبقه بندی مشاغل و استخدام و ارتقاء در نیروی انتظامی کاربرد دارد و برای اعطای مدارک تحصیلی مطابق ماده (۵۴) اقدام خواهد شد.

تبصره ۲ - نیروی انتظامی می‌تواند در صورت لزوم علاوه بر دوره‌های مذکور نیازمندی‌های آموزشی دیگر خود را در قالب آموزش‌های عرضی (تخصصی کوتاه مدت و ضمن خدمت) اجرا نماید.

تبصره ۳ - در جهت توسعه همکاریهای مشترک، اطلاع از آخرین یافته‌های علمی و تخصصی در سایر نیروهای مسلح و تأمین بخشی از نیازمندی‌های آموزشی تخصصی، نیروی انتظامی می‌تواند نسبت به اعزام کارکنان واجد شرایط خود به کلیه دوره‌های مصوب آن نیروها اقدام و سهمیه مناسب در دوره‌های آموزشی خود برابر درخواست آنان پیش‌بینی نماید.

ماده ۳۴ - مراکز آموزشی کارکنان نیروی انتظامی به شرح ذیل می‌باشد:

الف - مراکز آموزش عمومی.

ب - آموزشگاه‌های علمی - تخصصی.

ج - واحدهای آموزشی.

د - دانشکده‌های علوم و فنون انتظامی.

ه - دانشکده فرماندهی و ستاد.

تبصره ۱ - به مجموعه دانشکده‌های نیروی انتظامی «دانشگاه علوم انتظامی» اطلاق می‌گردد.

تبصره ۲ - تأسیس و ایجاد مراکز آموزشی موضوع این ماده با هماهنگی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری منوط به تأمین اعتبار و تأیید سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور است.

ماده ۳۵ - دوره‌های عمومی انتظامی به منظور ارائه آموزش‌های نظامی، انتظامی مقدماتی و آشنائی با مقررات و آیین‌نامه‌های سازمانی با اهداف ایجاد آمادگی عمومی برای خدمت در نیروی انتظامی متناسب با گونه‌های مختلف استخدامی موضوع ماده (۹) برای کلیه کارکنان در بدو خدمت تشکیل می‌گردد.

ماده ۳۶ - دوره‌های تخصصی به منظور ایجاد توانمندی تخصصی مورد نیاز برای کارکنان انتظامی پایور که دوره عمومی انتظامی خود را در آموزشگاه‌های علمی - تخصصی گذرانده‌اند و همچنین کارمندان پایور و پیمانی که بدون مهارت و تخصصی استخدام می‌شوند متناسب با رشته‌های ناجا بلافاصله بعد از دوره عمومی انتظامی ارائه می‌گردد.

برنامه آموزشی این دوره‌ها می‌بایست به گونه‌ای تنظیم گردد که دانش‌آموختگان آن بتوانند از عهده مشاغل گروه‌بانی و رتبه‌های هم‌تراز برآیند.

تبصره - دوره تخصصی کارکنان وظیفه متناسب با مشاغل سازمانی خاص آنان ارائه می‌گردد.

ماده ۳۷ - دوره علمی به منظور ارتقاء تحصیلات کارکنان پایور انتظامی که با مدرک حداقل پایان دوره راهنمایی به استخدام درآمده‌اند برای نیل به مدرک پایان دوره متوسطه با هماهنگی وزارت آموزش و پرورش تشکیل می‌گردد.

ماده ۳۸ - دوره‌های تخصصی تکمیلی به منظور تکمیل تخصص و به روز آمد نمودن دانش رشته‌ای کارکنان پایور نیروی انتظامی برای نیل به ترفیع و یا تصدی مشاغل خاص متناسب با رشته، رشته و مشاغل نیروی انتظامی حداقل به مدت یک ماه حسب مورد در دانشکده فرماندهی و ستاد، دانشکده‌های علوم و فنون، آموزشگاه‌های علمی - تخصصی و واحدهای آموزشی اجرا می‌گردد.

نیروی انتظامی مکلف است نسبت به تشکیل این دوره‌ها طوری اقدام نماید که کلیه کارکنان بتوانند به موقع این دوره‌ها را طی نمایند. برنامه آموزشی این دوره‌ها باید طوری تنظیم گردد که دانش‌آموختگان آن از عهده مشاغل در درجات یا رتبه‌های بالاتر برآیند.

تبصره ۱ - دوره‌های آموزشی که در مراکز آموزش برون سازمانی ارائه می‌گردد و محتوای آن با نیاز دانش رشته‌ای نیروی انتظامی مطابقت دارد معادل دوره تخصصی تکمیلی محسوب می‌گردد.

تبصره ۲ - کارکنانی که هر یک از دوره‌های آموزشی مندرج در ماده (۳۳) این قانون را طی نمایند از طی دوره تخصصی تکمیلی همان دوره ترفیع معاف می‌باشند.

تبصره ۳ - حداقل مدت آموزش در مقاطع استوار یکمی به ستوان سومی و سروانی به سرگردی دو ماه خواهد بود. (اصلاحی مصوب ۱۳۹۰/۴/۸)

ماده ۳۹ - دوره سرپرستی به منظور احراز توانمندی لازم جهت تصدی مشاغل فرماندهی و مدیریت جزء برای کارکنانی که از درجه استوار یکمی یا رتبه معادل به درجه ستوان سومی یا رتبه معادل نایل گردیده‌اند به مدت حداقل سه ماه متناسب با رشته خدمتی در دانشکده‌های علوم و فنون اجرا می‌گردد نیل به درجه ستوان دومی یا رتبه معادل منوط به موفقیت در طی این دوره می‌باشد. دانش‌آموختگان این دوره از سه ماه ارشدیت برخوردار می‌گردند.

ماده ۴۰ - مراکز آموزش عمومی به منظور اجرای دوره‌های عمومی انتظامی و تخصصی بدو خدمت کارکنان وظیفه ایجاد می‌گردد. نیروی انتظامی می‌تواند با توجه به نیاز خود نسبت به ایجاد این مراکز در نقاط مختلف کشور اقدام نماید. (اصلاحی مصوب ۱۳۹۰/۴/۸)

ماده ۴۱ - آموزشگاه‌های علمی - تخصصی به منظور اجرای دوره عمومی انتظامی، دوره تخصصی و دوره علمی بدو خدمت و همچنین دوره‌های تخصصی تکمیلی برای کسانی که حداقل با مدارک تحصیلی پایان دوره راهنمایی به عنوان پایور انتظامی و پیمانی برای خدمت در مشاغل گروه‌بانی و بالاتر از طریق مسابقه ورودی استخدام می‌شوند، ایجاد می‌گردد. (اصلاحی مصوب ۱۳۹۰/۴/۸)

نیروی انتظامی می‌تواند متناسب با رشته‌های مصوب نسبت به ایجاد این مراکز در نقاط مختلف کشور اقدام نماید.

تبصره - نیروی انتظامی می‌تواند با رعایت ضوابط و مقررات وزارت آموزش و پرورش جهت ارتقاء تحصیلی کارکنان پایور شاغل تا سطح پایان دوره متوسطه مهارتی در آموزشگاه‌های علمی - تخصصی اقدام نماید.

ماده ۴۲ - واحدهای آموزشی به منظور ارائه آموزش‌های تخصصی تکمیلی و عرضی ایجاد می‌گردد.

نیروی انتظامی می‌تواند با توجه به نیاز خود نسبت به ایجاد این واحدها در تابعیت یگانهای عمده خود اقدام نماید.

ماده ۴۳ - کارمندان پایور در بدو خدمت دوره عمومی انتظامی را به مدت حداقل یک ماه و کارمندان با مدرک پایان دوره متوسطه که بدون مهارت و تخصص استخدام گردیده‌اند علاوه بر آن یک دوره تخصصی را به مدت حداقل یک ماه طی می‌نمایند.

دوره عمومی انتظامی و تخصصی کارمندان دارای مدرک تحصیلی پایان دوره متوسطه در آموزشگاه‌های علمی تخصصی و دوره عمومی کارمندان با مدرک تحصیلی کاردانی و بالاتر در دانشکده علوم و فنون برگزار می‌گردد.

کارمندان در طول خدمت ضمن طی حداقل یکی از دوره‌های تخصصی تکمیلی در فاصله هر ترفیع می‌توانند با رعایت شرایط و ضوابط مورد نیاز برای تصدی مشاغل مدیریتی جزء، دوره سرپرستی و برای تصدی مشاغل مدیریت میانی، دوره فرماندهی و مدیریت و برای تصدی مشاغل مدیریت عالی، دوره عالی امنیت را طی نمایند.

تبصره - فهرست مشاغل مدیریت جزء، میانی و عالی براساس طبقه بندی مشاغل موضوع ماده (۳۰) تعیین خواهد شد.

ماده ۴۴ - کارکنان پایور انتظامی با مدرک تحصیلی پایان دوره متوسطه مهارتی که در نظام آموزش و پرورش طراحی و اجرا می‌شود و مورد نیاز نیروی انتظامی می‌باشد برای نیل به درجه گروه‌بانی یکمی در بدو خدمت دوره عمومی انتظامی را حداقل به مدت شش ماه و دارندگان مدرک پایان دوره متوسطه فاقد مهارت علاوه بر دوره مذکور، دوره تخصصی را حداقل به مدت شش ماه طی می‌نمایند. این دوره‌ها در بدو خدمت و در آموزشگاه‌های علمی - تخصصی اجراء می‌گردد. کلیه کارکنان مزبور دوره‌های تخصصی و تکمیلی را در طول خدمت و در فاصله هر ترفیع می‌گذرانند. این کارکنان با رعایت شرایط و ضوابط مورد نیاز برای تصدی مشاغل فرماندهی و مدیریت جزء می‌بایست دوره سرپرستی را طی نمایند.

تبصره - کارکنان پایور انتظامی دارای مدرک پایان دوره راهنمایی در بدو خدمت دوره عمومی انتظامی، دوره تخصصی و دوره علمی را مجموعاً به مدت حداقل هجده ماه در آموزشگاه‌های علمی تخصصی طی می‌نمایند.

ماده ۴۵ - کلیه کارکنان پیمانی که به صورت انتظامی با مدرک تحصیلی پایان متوسطه و پایین تر استخدام می‌گردند دوره عمومی انتظامی را حداقل به مدت چهار ماه و کارکنان با مدرک تحصیلی کاردانی و بالاتر این دوره را حداقل به مدت دو ماه طی می‌نمایند. این کارکنان در صورت دارا نبودن تخصص و مهارت مورد نیاز نیروی انتظامی بلافاصله بعد از طی دوره عمومی انتظامی، دوره تخصصی را به

مدت حداقل دو ماه متناسب با رشته‌های نیروی انتظامی طی می‌نمایند. این دوره‌ها در بدو خدمت حسب مورد در آموزشگاه‌های علمی - تخصصی و دانشکده‌های علوم و فنون انتظامی اجراء می‌شود. (اصلاحی مصوب ۱۳۹۰/۴/۸)

ماده ۴۶ - کلیه کارمندان پیمانی در بدو خدمت، دوره عمومی انتظامی را به مدت حداقل سه ماه و در صورت دارا نبودن مهارت و تخصص لازم یک دوره تخصصی به مدت حداقل یک ماه در آموزشگاه‌های علمی - تخصصی طی می‌نمایند. (اصلاحی مصوب ۱۳۹۰/۴/۸)

تبصره - کارمندان پیمانی که خدمت سربازی را طی نموده اند دوره عمومی انتظامی آنان به یک ماه تقلیل می‌یابد و کسانی که خدمت سربازی خود را در نیروی انتظامی گذرانده باشند در صورتی که انفکاک آنان بیشتر از شش ماه نباشد از طی دوره عمومی انتظامی معاف هستند. (اصلاحی مصوب ۱۳۹۰/۴/۸)

ماده ۴۷ - کلیه کارکنان پیمانی انتظامی و کارمند در طول خدمت و قبل از ترفیع یک دوره تخصصی - تکمیلی را متناسب با درجه یا رتبه در دانشکده‌های علوم و فنون، آموزشگاه‌های علمی تخصصی و واحدهای آموزشی می‌گذرانند.

تبصره - کلیه کارکنان پیمانی که برابر قوانین و مقررات تغییر وضعیت خدمتی داده و به عنوان کارکنان پایور بدون تغییر رشته به کار گرفته می‌شوند در صورت داشتن حداقل سه سال تجربه خدمتی و موفقیت در آزمون که از طریق مراکز آموزش ذی‌ربط برگزار می‌گردد از طی آموزش‌های عمومی انتظامی و تخصصی معاف می‌باشند. اینگونه کارکنان در صورت به کارگیری در رشته جدید موظف به طی دوره تخصصی قبل از به کارگیری می‌باشند.

ماده ۴۸ - کارکنان وظیفه در بدو خدمت دوره‌های عمومی انتظامی و تخصصی مورد نیاز را طی می‌نمایند. کارکنان وظیفه با مدرک تحصیلی کاردانی و بالاتر در صورت به کارگیری در تخصص‌های منطبق با تحصیلات آنان از طی دوره تخصصی معاف می‌باشند. این دوره‌ها در مراکز آموزش عمومی اجراء می‌گردد.

تبصره ۱ - برنامه آموزش کارکنان وظیفه در بدو خدمت متناسب با نیاز نیروی انتظامی و سطح تحصیلات آنان توسط نیروی مذکور تهیه و به مورد اجراء گذارده خواهد شد.

تبصره ۲ - کارکنان وظیفه بی‌سواد و کم‌سواد دوره‌های سوادآموزی را برابر دستورالعملی که توسط نیروی انتظامی با هماهنگی نهضت سوادآموزی تهیه و به تصویب وزیر کشور می‌رسد طی می‌نمایند.

ماده ۴۹ - دوره‌های کاردانی علوم و فنون انتظامی در رشته‌های مختلف تحصیلی به منظور تربیت نیروی متخصص مورد نیاز نیروی انتظامی در سطح کاردانی متناسب با رشته‌های نیروی انتظامی جهت کارکنان پایور انتظامی که با مدرک پایان دوره متوسطه از طریق مسابقه ورودی جذب گردیده‌اند در بدو خدمت به مدت حداقل چهار نیمسال تحصیلی در دانشکده‌های علوم و فنون تشکیل می‌گردد.

برنامه آموزشی این دوره‌ها باید طوری تنظیم گردد که با طی دوره‌های آموزشی بعدی دانش‌آموختگان از عهده مشاغل ستوان سومی تا مشاغل مربوط به درجات سرهنگی برآیند.

تبصره - پایوران انتظامی و کارمندان با داشتن مدرک تحصیلی پایان دوره متوسطه با حداکثر بیست و هفت سال سن در صورت دارا بودن سایر شرایط لازم می‌توانند در مسابقه ورودی دوره کاردانی شرکت نمایند.

ماده ۵۰ - دوره‌های کارشناسی علوم و فنون انتظامی در رشته‌های مختلف تحصیلی به منظور تربیت نیروی متخصص مورد نیاز نیروی انتظامی در سطح کارشناسی متناسب با رشته‌های نیروی انتظامی برای کارکنان پایور انتظامی که با مدرک پایان دوره متوسطه از طریق مسابقه ورودی جذب گردیده‌اند در بدو خدمت به مدت حداقل هفت نیمسال تحصیلی در دانشکده‌های علوم و فنون تشکیل می‌گردد. برنامه آموزشی این دوره‌ها می‌بایست طوری تنظیم گردد که دانش‌آموختگان از عهده مشاغل ستوان دومی برآمده و با کسب تجارب حاصله از خدمت و همچنین طی دوره‌های بعدی از عهده کلیه مشاغل بالاتر برآیند.

تبصره ۱ - در صورت ضرورت، نیروی انتظامی می‌تواند دوره‌های کارشناسی علوم و فنون انتظامی را به صورت ناپیوسته برای دانش‌آموختگان دوره‌های کاردانی علوم و فنون انتظامی در طول درجه ستوان سومی و همچنین دارندگان مدرک کاردانی مؤسسات و مراکز آموزش عالی متناسب با نیاز نیروی انتظامی به مدت حداقل سه نیمسال تحصیلی با دارا بودن حداکثر بیست و هفت سال سن از طریق مسابقه ورودی اجراء نماید.

تبصره ۲ - دانش‌آموختگان آموزشگاه‌های علمی - تخصصی که با مدرک تحصیلی پایان دوره متوسطه به استخدام نیروی انتظامی درآمده‌اند در طول درجه گروه‌بانی یکمی و استوار دومی و کارمندان با مدرک تحصیلی پایان دوره متوسطه و حداکثر بیست و هفت سال سن در صورت داشتن سایر شرایط لازم می‌توانند در مسابقه ورودی کارشناسی علوم و فنون انتظامی شرکت نمایند.

ماده ۵۱ - نیروی انتظامی می‌تواند تا بیست درصد (۲۰٪) از ظرفیت دوره‌های کاردانی و کارشناسی علوم و فنون انتظامی را به کارکنان پایور شاغل واجد شرایط خود اختصاص دهد.

پذیرفته‌شدگان، از دوره عمومی انتظامی معاف و در زمان تحصیل بدون نصب درجه خواهند بود. (اصلاحی مصوب ۱۳۹۰/۴/۸)

ماده ۵۲ - تغییر رشته تحصیلی ورودی‌های کاردانی و کارشناسی علوم و فنون انتظامی بر اساس تقاضای شخصی یا محرز گردیدن عدم توانمندی ادامه تحصیل در رشته مربوط بنا بر ضرورت و نیاز سازمان در صورت دارا بودن شرایط و ضوابط مورد نیاز فقط برای یک بار امکان پذیر می‌باشد.

شرایط و ضوابط مذکور در اساسنامه دانشکده‌های علوم و فنون انتظامی پیش‌بینی می‌گردد.

ماده ۵۳ - دوره‌های کارشناسی ارشد علوم و فنون انتظامی به منظور گسترش دانش و تربیت متخصصان و پژوهندگان در سطح کارشناسی ارشد متناسب با رشته‌های نیروی انتظامی برای کارکنان پایور با مدرک تحصیلی کارشناسی از طریق مسابقه ورودی در طول درجات سروانی و سرگردی یا رتبه هم‌تراز به مدت حداقل سه نیمسال تحصیلی در دانشکده‌های علوم و فنون انتظامی تشکیل می‌گردد.

برنامه آموزشی این دوره‌ها می‌بایست طوری تنظیم گردد که دانش‌آموختگان با آخرین تخصص‌ها و یافته‌های علمی و مدیریتی متناسب با رشته مربوط و نیز با روش‌های پژوهشی علمی آشنا شده تا توانمندی و مهارت لازم را برای مدیریت، تحقیق و تعلیم کسب نموده و از عهده مشاغل مربوط برآیند.

دانش‌آموختگان این دوره از یک سال ارشدیت برخوردار می‌گردند.

تبصره - دانش‌آموختگان رتبه اول دوره‌های کارشناسی علوم و فنون می‌توانند این دوره را در صورت موفقیت در مسابقه ورودی بلافاصله پس از فراغت از تحصیل و قبل از نیل به درجه سروانی طی نمایند.

ماده ۵۴ - نیروی انتظامی می‌تواند با تطبیق وضعیت دانشکده‌ها و محتوای دوره‌های تحصیلی مربوط در این قانون با مقررات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به دانش‌آموختگان دوره‌های کاردانی و کارشناسی مدرک کاردانی و کارشناسی و به دانش‌آموختگان دوره‌های کارشناسی ارشد علوم و فنون انتظامی و فرماندهی و مدیریت عالی مدرک کارشناسی ارشد و به دانش‌آموختگان دوره عالی امنیت، مدرک دکترا اعطاء نماید.

ماده ۵۵ - دوره‌های فرماندهی و مدیریت عالی انتظامی به منظور تربیت فرماندهان و مدیران نیروی انتظامی از طریق مسابقه ورودی برای کارکنان پایور در طول درجه سرگردی و سرهنگ دومی یا رتبه‌های هم‌تراز در دانشکده فرماندهی و ستاد در سه سطح زیر تشکیل می‌گردد:

الف - برای کارکنان پایور با مدرک تحصیلی کارشناسی جهت تصدی مشاغل فرماندهی و مدیریت عالی به صورت بلند مدت حداقل به مدت سه نیمسال تحصیلی که دانش‌آموختگان این دوره علاوه بر احراز شرایط برای تصدی مشاغل مذکور از یک سال ارشدیت برخوردار می‌گردند.

ب - برای کارکنان پایور با مدرک کارشناسی ارشد به بالا جهت تصدی مشاغل فرماندهی و مدیریت عالی به صورت کوتاه مدت حداقل به مدت شش ماه که دانش‌آموختگان این دوره علاوه بر احراز شرایط برای تصدی مشاغل مذکور از سه ماه ارشدیت برخوردار می‌گردند.

ج - برای کارکنان پایور با مدرک کاردانی و همچنین کارشناسی که شرایط لازم برای طی دوره بلندمدت برای آنان فراهم نگردیده جهت تصدی مشاغل فرماندهی و مدیریت میانی به صورت کوتاه مدت حداقل به مدت شش ماه که دانش‌آموختگان این دوره علاوه بر احراز شرایط برای تصدی مشاغل مذکور از سه ماه ارشدیت برخوردار می‌گردند.

تبصره - برنامه آموزشی این دوره می‌بایست طوری تنظیم گردد که دانش‌آموختگان با روش‌های فرماندهی و مدیریت فرارسته‌ای آشنا شده، توانمندی لازم را برای طراحی، برنامه‌ریزی و هدایت در مشاغل فرماندهی و مدیریت نیروی انتظامی کسب نمایند.

ماده ۵۶ - دوره عالی امنیت به منظور آموزش فرماندهان و مدیران عالی نیروی انتظامی در زمینه سیاست‌های داخلی و خط مشی کشور در امور امنیتی - انتظامی از طریق مسابقه ورودی به مدت حداقل سه نیمسال در دانشکده فرماندهی و ستاد نیروی انتظامی برای دانش‌آموختگان دوره فرماندهی و مدیریت عالی و دارندگان مدرک کارشناسی ارشد و بالاتر که دوره کوتاه مدت فرماندهی و مدیریت عالی را طی نموده اند در درجه حداقل سرهنگی و رتبه هم‌تراز تشکیل می‌گردد، برنامه آموزشی این دوره می‌بایست طوری تنظیم گردد که دانش‌آموختگان علاوه بر احراز شرایط لازم برای تصدی مشاغل فرماندهی و مدیریت عالی در نیروی انتظامی با روش‌های علمی- پژوهشی آشنا شده تا توانمندی و مهارت علمی لازم را برای تحقیق، پژوهش و طراحی اجرای سیاست‌های کلان امنیت عمومی و انتظامی کشور به دست آورند.

دانش‌آموختگان این دوره از یک سال ارشدیت برخوردار می‌گردند.

تبصره - فرماندهان و مدیران عالی نیروهای مسلح با معرفی بالاترین رده سازمانی و مسؤولین کشوری در سطح مدیران کل و بالاتر که به نحوی در امور امنیتی و انتظامی دارای مسؤولیت هستند می‌توانند با داشتن شرایط مذکور در این دوره شرکت نمایند.

ماده ۵۷ - کارکنان واجد شرایط آن دسته از دوره‌های مندرج در این قانون که دارای مسابقه ورودی هستند، حداکثر سه بار حق شرکت در آزمون هر یک از دوره‌ها را دارند.

ماده ۵۸ - به منظور اجرای دوره عمومی انتظامی دوره‌های کاردانی، کارشناسی و کارشناسی ارشد علوم و فنون انتظامی و همچنین دوره‌های تخصصی تکمیلی و دوره سرپرستی برای کارکنان پایور، دانشکده‌های علوم و فنون با رعایت تبصره (۱) ماده (۳۳) و پس از کسب مجوز از فرماندهی کل قوا ایجاد می‌گردند.

ماده ۵۹ - دانشکده فرماندهی و ستاد به منظور اجرای دوره‌های فرماندهی و مدیریت عالی انتظامی و دوره عالی امنیت تشکیل می‌گردد. **تبصره -** دوره‌های تخصصی تکمیلی دانش‌آموختگان دوره فرماندهی و مدیریت در این دانشکده اجرا می‌گردد.

ماده ۶۰ - اساسنامه‌های هر یک از مراکز آموزشی نیروی انتظامی جهت تحقق اهداف دوره‌های مربوط و ایجاد شرایط لازم برای اجرای دوره‌ها، با رعایت مواد مندرج در این قانون توسط نیروی انتظامی با هماهنگی وزارت کشور تدوین و از طریق ستاد کل به تصویب فرماندهی کل قوا می‌رسد.

ماده ۶۱ - کارکنان پایور انتظامی با مدرک تحصیلی پایان دوره متوسطه برای نیل به درجه ستوان سومی دوره کاردانی علوم و فنون انتظامی را پس از طی دوره عمومی انتظامی در بدو خدمت طی می‌نمایند. این کارکنان در طول خدمت ضمن طی دوره‌های تخصصی تکمیلی در هر ترفیع با رعایت شرایط و ضوابط برای تصدی مشاغل فرماندهی و مدیریت میانی از طریق مسابقه ورودی دوره فرماندهی و مدیریت عالی کوتاه مدت را در طول درجه سرگردی و سرهنگ دومی طی می‌نمایند.

ماده ۶۲ - کارکنان پایور انتظامی با مدرک تحصیلی پایان دوره متوسطه برای نیل به درجه ستوان دومی دوره کارشناسی علوم و فنون انتظامی را پس از طی دوره عمومی انتظامی در بدو خدمت طی می‌نمایند این کارکنان در طول خدمت ضمن طی دوره‌های تخصصی تکمیلی در طول هر ترفیع با رعایت شرایط و ضوابط می‌توانند در طول درجه سروانی و سرگردی دوره کارشناسی ارشد علوم و فنون و یا دوره فرماندهی و مدیریت عالی را در درجات سرگردی و سرهنگ دومی طی نمایند.

دانش‌آموختگان دوره فرماندهی و مدیریت عالی بلندمدت می‌توانند در مسابقه ورودی دوره عالی امنیت شرکت نمایند. دانش‌آموختگان دوره‌های کارشناسی ارشد علوم و فنون برای شرکت در دوره‌های عالی امنیت ملزم به طی دوره کوتاه مدت فرماندهی و مدیریت عالی می‌باشند.

ماده ۶۳ - دانش‌آموختگان دوره‌های کاردانی و بالاتر که در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی برون‌سازمانی تحصیل نموده اند و به عنوان کارکنان پایور انتظامی استخدام گردیده‌اند، دوره عمومی انتظامی را در بدو خدمت به مدت حداقل سه ماه در دانشکده علوم و

فنون طی نموده و در طول خدمت ضمن طی دوره‌های تخصصی تکمیلی برای تصدی مشاغل فرماندهی و مدیریت می‌توانند دوره‌های آموزشی مورد نیاز را برابر مفاد ماده (۶۲) طی نمایند.

این‌گونه کارکنان در صورت به کارگیری در مشاغل غیرمرتبط با رشته تحصیلی ملزم به طی یک دوره تخصصی متناسب با رشته‌های نیروی انتظامی حداقل به مدت سه ماه می‌باشند. (اصلاحی مصوب ۱۳۹۰/۴/۸)

تبصره - نیروی انتظامی می‌تواند هزینه‌های تحصیلی این کارکنان را بر اساس آیین‌نامه‌ای که توسط نیروی انتظامی تهیه می‌شود و پس از تأیید وزارت کشور و با هماهنگی ستاد کل به تصویب هیأت وزیران می‌رسد، محاسبه و به آنان پرداخت نماید.

ماده ۶۴ - اعزام کارکنان به هر یک از دوره‌های آموزشی پیش‌بینی شده در این قانون مشروط به آن است که امکان و فرصت ادامه خدمت و بازدهی متناسب با مدت، کیفیت و اهمیت دوره آموزشی را حداقل به مدت دو برابر زمان تحصیل داشته باشند.

تبصره - نیروی انتظامی موظف است ترتیبی اتخاذ نماید که کارکنان واجد شرایط بتوانند به موقع برای طی دوره‌های مندرج در این قانون اعزام شوند. در موارد استثنائی و نیازهای سازمانی با تصویب فرمانده نیروی انتظامی فقط برای یک دوره اعزام کارکنان به تعویق می‌افتد.

ماده ۶۵ - نیروی انتظامی می‌تواند بخشی از نیازهای تخصصی خود را با هماهنگی وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی از طریق اخذ سهمیه و یا استخدام دانشجو از دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی خارج از نیروی انتظامی تأمین نماید.

تبصره ۱ - نیروی انتظامی موظف است همه ساله نیازمندی‌های تخصصی و تحصیلی خود را اعلام کند تا کارکنان بتوانند در صورت تمایل در رشته‌های مزبور تحصیل نمایند.

تبصره ۲ - نیروی انتظامی هزینه تحصیلی کارکنانی را که در رشته‌های مورد نیاز در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی تحصیل می‌کنند پرداخت می‌نماید.

ماده ۶۶ - نیروی انتظامی می‌تواند به منظور مبادله علوم و تجربیات تخصصی در امور انتظامی و در قالب سیاست‌های کلی کشور نسبت به اعزام کارکنان خود به سایر کشورها و قبول افراد نیروهای انتظامی آنها جهت طی دوره‌های آموزشی مبادرت نماید.

ماده ۶۷ - نیروی انتظامی می‌تواند تجربیات مدون و نتایج تحقیقات علمی مرتبط و مورد نیاز خدمتی کارکنان را که ممتاز شناخته می‌شوند به عنوان بخشی از آموزش‌های تخصصی تکمیلی طول خدمت پذیرفته و برای آنها گواهی کفایت آموزش صادر نماید.

تبصره - اجرای این ماده طبق دستورالعملی خواهد بود که به تصویب فرمانده نیروی انتظامی می‌رسد.

ماده ۶۸ - نیروی انتظامی می‌تواند به منظور ارتقاء تحصیلی کارکنان خود با استفاده از امکانات آموزش از راه دور نسبت به برگزاری تمام یا قسمتی از دوره‌های آموزشی موضوع ماده (۳۳) این قانون با هماهنگی وزارتخانه‌های ذی‌ربط اقدام نماید.

ماده ۶۹ - تغییر رسته خدمتی کارکنان نیروی انتظامی در طول خدمت براساس ضوابط و رعایت ماده (۲۸) این قانون مستلزم طی نمودن دوره‌های تخصصی مورد نیاز و یا قبولی در آزمون‌های مربوط به رسته جدید می‌باشد.

ماده ۷۰ - تطبیق آموزش کارکنان نیروی انتظامی که دوره‌های آموزشی خود را تا زمان تصویب این قانون براساس نظام آموزش قبل گذرانده و یا کارکنانی که به نیروی انتظامی منتقل شده‌اند با دوره‌های آموزشی مندرج در این قانون براساس دستورالعملی خواهد بود که توسط نیروی انتظامی با هماهنگی وزارت کشور تهیه و از طریق ستاد کل به تصویب فرماندهی کل قوا خواهد رسید.

فصل چهارم - ترفیعات، ارزشیابی و انتصابات

بخش اول - ترفیعات و ارزشیابی:

ماده ۷۱ - ترفیع عبارت است از نیل به درجه یا رتبه بالاتر برابر مقررات این قانون.

کتابفروشی حقوقی
دادبازار

تبصره - ترفیعات و روش اجرای آن به موجب آیین‌نامه‌ای خواهد بود که به وسیله نیروی انتظامی با هماهنگی وزارت کشور تهیه و از طریق ستاد کل به تصویب فرماندهی کل قوا می‌رسد.

ماده ۲۲ - عناوین و ترتیب درجات کارکنان انتظامی به شرح زیر می‌باشد:

- ۱ - سرباز
- ۲ - سرباز دوم
- ۳ - سرباز یکم
- ۴ - سرجوخه
- ۵ - گروهبان سوم
- ۶ - گروهبان دوم
- ۷ - گروهبان یکم
- ۸ - استوار دوم
- ۹ - استوار یکم
- ۱۰ - ستوان سوم
- ۱۱ - ستوان دوم
- ۱۲ - ستوان یکم
- ۱۳ - سروان
- ۱۴ - سرگرد
- ۱۵ - سرهنگ دوم
- ۱۶ - سرهنگ
- ۱۷ - سرتیپ دوم
- ۱۸ - سرتیپ
- ۱۹ - سرلشگر
- ۲۰ - سپهبد
- ۲۱ - ارتشبد

تبصره ۱ - درجات مندرج در این ماده مجموعاً به پنج گروه تقسیم می‌گردند:

- الف - ردیف‌های ۱ تا ۴ گروه سربازی
- ب - ردیف‌های ۵ تا ۹ گروه درجه داری
- ج - ردیف‌های ۱۰ تا ۱۳ گروه افسری جزء
- د - ردیف‌های ۱۴ تا ۱۶ گروه افسری ارشد
- هـ - ردیف‌های ۱۷ و بالاتر گروه امرا

تبصره ۲ - بعد از عناوین درجات پاسداران کمیته سابق انقلاب اسلامی که براساس دستورالعمل تعیین جایگاه خدمتی پاسداران کمیته انقلاب اسلامی (مصوب فرماندهی کل قوا) و نیز پاسدارانی که براساس دستورالعمل تعیین جایگاه خدمتی سپاه تطبیق شده‌اند و به تجویز ماده (۲۳) این قانون به نیروی انتظامی منتقل گردیده و یا می‌گردند کلمه (پاسدار) اضافه می‌شود.

ماده ۲۳ - حداقل مدت توقف کارکنان پایور و پیمانی در هر یک از درجات و رتبه‌های موضوع این قانون چهار سال می‌باشد.

ماده ۲۴ - دانش‌آموختگان آموزشگاه‌های علمی - تخصصی موضوع این قانون که موفق به اخذ مدرک پایان دوره متوسطه مهارتی شده‌اند به درجه گروهیان یکمی و در نهایت به درجه سروانی نائل خواهند شد. در صورتی که کارکنان انتظامی مشمول این ماده در طول خدمت از ارشدیت یا درجه تشویقی برخوردار شوند، به همان میزان و حداکثر به درجه سرگردی ارتقاء می‌یابند.

تبصره ۱ - کارکنان انتظامی که قبل از این قانون با مدرک پائین تر از پایان دوره متوسطه استخدام گردیده‌اند در صورتی که موفق به اخذ مدرک پایان دوره متوسطه گردند به چهار سال ارشدیت نائل می‌گردند.

تبصره ۲ - آن دسته از کارکنانی که با مدرک پایان دوره راهنمایی استخدام می‌شوند و موفق به طی دوره علمی نمی‌گردند به درجه گروهیان دومی و در نهایت به درجه ستوان یکمی نائل خواهند شد.

ماده ۲۵ - دانش‌آموختگان دوره کاردانی دانشکده‌های علوم و فنون انتظامی به درجه ستوان سومی و در نهایت به درجه سرهنگی خواهند رسید.

تبصره - در موارد استثنایی به پیشنهاد فرمانده نیروی انتظامی و تصویب فرماندهی کل قوا، درجه سرتیپ دومی پس از طی حداقل مدت توقف در درجه سرهنگی به صورت درجه تشویقی به آنان اعطاء می‌گردد.

ماده ۲۶ - دانش‌آموختگان دوره کارشناسی دانشکده‌های علوم و فنون انتظامی به درجه ستوان دومی نائل می‌گردند.

تبصره - نیل به درجه سرتیپی و بالاتر منوط به طی دوره فرماندهی و مدیریت عالی انتظامی یا دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد و یا بالاتر مورد نیاز و قابل قبول نیروی انتظامی خواهد بود.

ماده ۲۷ - چنانچه در اساسنامه‌ها (موضوع ماده «۶۰» این قانون) طول هر یک از دوره‌های آموزشی بدو خدمت براساس نیاز نیروی انتظامی بیش از حداقل زمان مقرر در این قانون تعیین شود، کارکنان تحت آموزش پس از گذشت حداقل زمان مقرر، استحقاق نیل به درجه مربوط و برخورداری از حقوق و دیگر امتیازات درجه را خواهند داشت، لیکن نصب درجه، موکول به اتمام دوره آموزشی خواهد بود.

ماده ۲۸ - وضعیت ترفیعات کارکنان انتظامی دانش‌آموخته مدارس و مؤسسات آموزش عالی و دانشگاه‌ها پس از استخدام و طی دوره آموزش انتظامی، حسب مورد تابع مقررات مندرج در مواد (۷۵) و (۷۶) این قانون خواهد بود.

تبصره ۱ - دارندگان مدارک بالاتر از کارشناسی و معادل آن در ازاء هر سال تحصیل بالاتر از دو سال ارشدیت نسبت به دارندگان مدرک کارشناسی و در ازاء هر چهار سال ارشدیت از یک درجه بالاتر برخوردار می‌گردند.

تبصره ۲ - سال‌های قابل احتساب موضوع تبصره فوق برابر حداقل زمان تعیین شده توسط وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در هر یک از مقاطع تحصیلی می‌باشد.

ماده ۲۹ - با کارکنان انتظامی که در طول خدمت موفق به اخذ و ارائه مدارک تحصیلی کاردانی و بالاتر مورد نیاز و قابل قبول نیروی انتظامی شوند به ترتیب زیر رفتار می‌شود:

الف - چنانچه در زمان ارائه مدرک تحصیلی جدید درجه آنان پائین تر از درجات ورودی مدرک ارائه شده باشد، به درجات ورودی مدرک جدید نائل و به ازاء هر سال سابقه خدمت در درجات قبلی از دو ماه ارشدیت نیز برخوردار شده و ترفیعات بعدی آنان براساس مدرک تحصیلی جدید و با رعایت مقررات ماده (۷۸) این قانون خواهد بود. (اصلاحی مصوب ۱۳۹۰/۴/۸)

ب - چنانچه در زمان ارائه مدرک تحصیلی جدید درجه آنان برابر یا بالاتر از درجات ورودی مدرک ارائه شده باشد، به ازاء هر مقطع تحصیلی از یک سال و نیم ارشدیت برخوردار می‌گردند و ترفیعات بعدی آنان براساس مدرک تحصیلی جدید تابع مقررات مواد (۷۵) و (۷۶) این قانون خواهد بود.

ماده ۸۰ - کارکنان پیمانی پس از طی دوره آموزش لازم به درجات یا رتبه‌های زیر نائل می‌شوند:

الف - دارندگان مدرک نهضت سوادآموزی و پایان دوره ابتدایی به رتبه ۲.

ب - دارندگان مدرک پایان دوره راهنمایی به درجه گروهان دومی یا رتبه ۵.

ج - دارندگان مدرک پایان دوره متوسطه به درجه گروهان یکمی یا رتبه ۷.

د - دارندگان مدرک کاردانی به درجه ستوان سومی یا رتبه ۱۰.

هـ - دارندگان مدرک کارشناسی به درجه ستوان دومی یا رتبه ۱۱.

و - دارندگان مدارک بالاتر در ازاء هر سال تحصیلی بالاتر از کارشناسی از دو سال ارشدیت نسبت به دارندگان مدارک کارشناسی و در ازاء هر چهار سال ارشدیت از یک درجه یا رتبه بالاتر برخوردار می‌شوند.

رعایت مفاد تبصره ماده (۷۶) در مورد این‌گونه کارکنان نیز الزامی خواهد بود.

تبصره ۱ - رتبه کارمندان پیمانی موضوع تبصره (۱) ماده (۲۱) این قانون معادل رتبه‌های مذکور در ماده (۸۴) می‌باشد و ارشدیت مدارک تحصیلی مذکور در تبصره (۱) آن ماده در محاسبه رتبه خدمتی و حقوقی این قبیل کارکنان رعایت نمی‌گردد مگر این که به صورت پایور تغییر وضعیت دهند.

تبصره ۲ - سابقه خدمت پیمانی کارکنانی که به صورت پایور تغییر وضعیت داده اند پس از کسر مدت آموزش بدو خدمت کارکنان هم‌تراز جزو مدت توقف در درجه یا رتبه محاسبه خواهد شد.

ماده ۸۱ - کارکنان وظیفه از نظر نیل به درجات، تابع مقررات خدمت وظیفه عمومی می‌باشند.

ماده ۸۲ - اولین رتبه خدمتی و وضعیت ترفیعاتی کارمندان موضوع بند (الف) ماده (۱۹) این قانون پس از استخدام و طی دوره آموزشی مربوط حسب مورد به قرار زیر است:

الف - کارمندانی که با مدرک تحصیلی پایان دوره متوسطه استخدام می‌شوند و یا در طول خدمت، مدرک مزبور را ارائه نمایند از تاریخ ارائه مدرک به رتبه خدمتی (۹) نائل و حداقل مدت توقف آنان در کلیه رتبه‌های بعدی چهار سال بوده و نهایتاً به رتبه خدمتی (۱۵) خواهند رسید.

ب - رتبه خدمتی کارمندان دانش آموخته مؤسسات آموزش عالی و دانشگاه‌ها به قرار زیر خواهد بود.

۱ - دارندگان مدرک کاردانی به رتبه خدمتی (۱۰) نائل و حداقل مدت توقف آنان در تمامی رتبه‌های بعدی، چهار سال بوده و نهایتاً به رتبه خدمتی (۱۶) خواهند رسید.

۲ - دارندگان مدرک کارشناسی به رتبه خدمتی (۱۱) نائل و حداقل مدت توقف آنان در تمامی رتبه‌های بعدی تا رتبه (۱۷) چهار سال خواهد بود.

۳ - دارندگان مدارک بالاتر در ازاء هر سال تحصیلی بالاتر از کارشناسی یا معادل آن از دو سال ارشدیت نسبت به دارندگان مدرک کارشناسی و در ازاء هر چهار سال ارشدیت از یک رتبه بالاتر برخوردار می‌گردند.

تبصره ۱ - سال‌های قابل احتساب موضوع بند (ب) این ماده، برابر حداقل زمان تعیین شده توسط وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در هر یک از مقاطع تحصیلی می‌باشد.

تبصره ۲ - آن دسته از کارمندانی که قبل از تصویب این قانون با مدرک تحصیلی پایین‌تر از پایان دوره ابتدایی استخدام شده‌اند به رتبه خدمتی (۱) و با مدرک تحصیلی پایان دوره ابتدایی به رتبه (۳) و با مدرک تحصیلی پایان دوره راهنمایی (دوره اول متوسطه) به رتبه خدمتی (۵) نائل می‌شوند و حداقل مدت توقف آنان در تمامی رتبه‌ها چهار سال خواهد بود. رتبه خدمتی نهائی کارمندان با مدرک تحصیلی پایان دوره راهنمایی (۱۲) و کارمندان با مدرک تحصیلی پائین‌تر (۱۰) خواهد بود.

تبصره ۳ - اعطای رتبه‌های خدمتی (۱۸)، (۱۹) و (۲۰) به کارمندانی که به رتبه خدمتی (۱۷) نائل شده و دوره فرماندهی و مدیریت عالی را طی نموده یا مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد و بالاتر مورد نیاز و قابل قبول نیروی انتظامی را داشته باشند، حسب نیاز مוקول به پیشنهاد فرمانده نیروی انتظامی و تصویب فرماندهی کل قوا خواهد بود.

ماده ۸۳ - با کارمندانی که در طول خدمت موفق به اخذ و ارائه مدرک تحصیلی کاردانی و بالاتر مورد نیاز و قابل قبول نیروی انتظامی شوند، به شرح زیر رفتار می‌شود:

الف - چنانچه در زمان ارائه مدرک تحصیلی جدید، رتبه خدمتی آنان پایین تر از رتبه‌های ورودی مدارک ارائه شده باشد، به رتبه‌های ورودی مدرک جدید نائل و به ازاء هر سال سابقه خدمت در رتبه‌های قبلی از دو ماه ارشدیت نیز برخوردار شده و ترفیعات بعدی آنان براساس مدرک تحصیلی جدید برابر بند (ب) ماده (۸۲) این قانون خواهد بود. (اصلاحی مصوب ۱۳۹۰/۴/۸)

ب - چنانچه در زمان ارائه مدرک تحصیلی جدید، رتبه خدمتی آنان برابر یا بالاتر از رتبه خدمتی ورودی مدارک ارائه شده باشد، به ازاء هر مقطع تحصیلی از یک سال و نیم ارشدیت برخوردار می‌گردند و ترفیعات بعدی آنان بر اساس مدرک تحصیلی جدید تابع مقررات بند(ب) ماده (۸۲) این قانون خواهد بود.

تبصره - در تعیین میزان ارشدیت موضوع بند (ب) این ماده و بند (ب) ماده (۷۹)، چنانچه مقطع تحصیلی مدرک ارائه شده کارشناسی پیوسته باشد معادل دو مقطع و کارشناسی ارشد پیوسته، معادل سه مقطع و دکترای پزشکی معادل چهار مقطع محاسبه می‌گردد.

ماده ۸۴ - اولین رتبه کارمندان موضوع بند (ب) ماده (۱۹) این قانون که با مهارت لازم در یکی از رده‌های یک تا سه برای مشاغلی استخدام شده یا می‌شوند که از نظر پیچیدگی و سختی کار در یکی از گروه‌های یک تا سه قرار دارند به شرح زیر می‌باشد:

الف - رده ۱ گروه ۱ (رتبه ۱)

ب - رده ۱ گروه ۲ و رده ۲ گروه ۱ (رتبه ۳)

ج - رده ۱ گروه ۳ و رده ۲ گروه ۲ و رده ۳ گروه ۱ (رتبه ۵)

د - رده ۲ گروه ۳ و رده ۳ گروه ۲ (رتبه ۶)

هـ - رده ۳ گروه ۳ (رتبه ۸)

تبصره ۱ - کارمندان موضوع این ماده در صورت ارائه مدرک پایان دوره ابتدایی از یک سال و مدرک پایان دوره راهنمایی از چهار سال و مدرک پایان دوره متوسطه از شش سال ارشدیت برخوردار می‌گردند و در صورتی که در طول خدمت موفق به اخذ و ارائه این مدارک گردند، از تاریخ ارائه مدرک تحصیلی جدید از ارشدیت مربوطه برخوردار می‌گردند.

تبصره ۲ - رتبه نهایی کارمندان موضوع این ماده، (۱۲) خواهد بود و چنانچه مدرک تحصیلی پایان دوره متوسطه را ارائه نمایند در نهایت به رتبه خدمتی (۱۵) خواهند رسید.

تبصره ۳ - چنانچه رتبه حقوقی مدرک تحصیلی کارمندان موضوع این ماده از رتبه خدمتی ناشی از رده مهارت فنی بالاتر باشد، از رتبه حقوقی مدرک ارائه شده برخوردار خواهند شد. (اصلاحی مصوب ۱۳۹۰/۴/۸)

تبصره ۴ - کارمندان موضوع این ماده چنانچه مدرک هنری یا ورزشی که از طرف مراجع ذی صلاح معادل هر یک از مقاطع تحصیلی رسمی ارزیابی شده باشد را ارائه نمایند، براساس تبصره (۳) با آنان رفتار خواهد شد.

تبصره ۵ - کارمندان موضوع این ماده در صورتی که در طول خدمت موفق شوند در شغلی که در گروه بالاتری قرار دارد به تأیید کمیسیون ماده (۲۹) این قانون با یکی از رده‌های سه‌گانه مهارت انجام وظیفه نمایند، در صورت نیاز سازمان، به گروه شغلی مزبور انتقال یافته و چنانچه رتبه ورودی رده مهارت و گروه شغلی جدید بالاتر از رتبه آنان در زمان انتصاب در شغل جدید باشد از زمان انتصاب، رتبه آنان به رتبه ورودی مزبور تغییر یافته و از مزایای مقرر مربوط به آن در طول خدمت استفاده خواهند نمود.

ماده ۸۵ - تعداد رتبه‌ها برای کارمندان موضوع این قانون، (۲۰) رتبه می‌باشد.

ماده ۸۶ - کارمندانی که دوره‌های آموزشی را در بدو استخدام در نیروی انتظامی طی نمایند، چنانچه دوره آموزشی منجر به اخذ مدرک تحصیلی در مقطع بالاتر نشده باشد، به ازاء هر سال آموزش از دو سال ارشدیت و هر دو سال آموزش از یک رتبه بالاتر برخوردار می‌گردند.

ماده ۸۷ - ترفیع کارکنان با رعایت مقررات این قانون منوط به تصویب مقامات زیر خواهد بود:

الف - کارکنان انتظامی تا درجه سروانی داخل و کارمندان تا رتبه (۱۷)، فرمانده نیروی انتظامی.

ب - کارکنان انتظامی از درجه سرگردی و به بالا و کارمندان از رتبه (۱۸) و به بالا، فرماندهی کل قوا.

ماده ۸۸ - وضعیت کارکنان شاغل در کلیه مراحل خدمتی، توسط نیروی انتظامی مورد ارزشیابی قرار می‌گیرد تا نتیجه آنها در ترفیعات و انتصابات ملاک عمل واقع شود.

تبصره - نیروی انتظامی در زمینه ارزیابی کارایی کارکنان، سازمان عقیدتی سیاسی در زمینه ارزیابی مکتبی و سازمان حفاظت اطلاعات در زمینه ارزیابی امنیتی موظفند حداکثر ظرف مدت شش ماه آیین‌نامه اجرایی این ماده را با هماهنگی وزارت کشور تهیه و به تصویب فرماندهی کل قوا برسانند.

ضوابط و معیارهای ارزیابی کارکنان که در این آیین‌نامه‌ها تعیین می‌گردد، می‌بایست به آگاهی کلیه کارکنان رسیده و در برنامه های آموزشی نیروی انتظامی نیز به نحو مقتضی گنجانده شود.

ماده ۸۹ - تأیید وضعیت کارکنان در هر یک از ارزیابی های سه گانه موضوع ماده (۸۸) فقط برای مورد استعلامی ملاک عمل است و در خصوص سایر مواردی که بر طبق آیین‌نامه‌های مربوطه نیاز به ارزیابی است جداگانه اقدام می‌شود. (اصلاحی مصوب ۱۳۹۰/۴/۸)

ماده ۹۰ - کارکنان می‌توانند نسبت به نتایج ارزیابی سه گانه موضوع تبصره ماده (۸۸) که در مورد آنان اعلام می‌شود اعتراض نمایند، در این صورت اعتراض آنان همراه با دلایل و مستندات مربوطه توسط هیأت موضوع ماده (۱۲۲) رسیدگی و تصمیم نهایی اتخاذ خواهد شد.

ماده ۹۱ - کارکنان در رأس موعده قانونی به ترفیع مربوط نائل می‌شوند مگر این که فاقد شرایط ترفیع باشند و یا عدم کرائی و یا عدم صلاحیت آنان بر اساس آیین‌نامه‌های موضوع ماده (۸۸) قبلاً اعلام شده باشد.

تبصره - در مواردی که تصویب ترفیع کارکنان به سبب انجام تشریفات اداری به تعویق افتد، تاریخ موعده قانونی ملاک عمل است.

ماده ۹۲ - کارکنان قبل از هر ترفیع یا همزمان با آن باید در شغل سازمانی بالاتر منصوب شده باشند مگر درمورد آن دسته از کارکنانی که شغل آنان دارای محل سازمانی سیال باشد.

تبصره ۱ - نیروی انتظامی مکلف است پیش‌بینی های لازم را در زمینه های استخدام، آموزش و گردش مشاغل سازمانی به نحوی انجام دهد که کارکنان به علت نداشتن محل سازمانی از نیل به ترفیع محروم نگردند.

تبصره ۲ - وضعیت ترفیعاتی کارکنان منتسب، در حکم منتسب و همچنین کارکنان مأمور به مناطق جنگی و عملیاتی مطابق دستورالعملی می‌باشد که توسط نیروی انتظامی با هماهنگی وزارت کشور تهیه و از طریق ستاد کل به تصویب فرماندهی کل قوا خواهد رسید.

تبصره ۳ - ایجاد یا بالا بردن محل سازمانی به منظور ترفیع کارکنان ممنوع است.

ماده ۹۳ - اعطاء ارشدیت به کارکنانی که از خود رشادت، فداکاری، تلاش، ابتکار و خلاقیت فوق‌العاده و ارزنده نشان می‌دهند تابع شرایط عمومی ترفیعات نبوده و بدون ارزیابی های سه گانه موضوع ماده (۸۸) با پیشنهاد مستند فرماندهان یا مسؤولان مربوط و تصویب مقامات مصرحه در ماده (۸۷) این قانون خواهد بود.

ماده ۹۴ - در موارد استثنایی به منظور تأمین نیازمندی های سازمان و حفظ تعادل در سلسله مراتب در مشاغل حساس ممکن است کارکنان انتظامی و کارمندان با پیشنهاد فرمانده نیروی انتظامی و تصویب فرماندهی کل قوا حداکثر تا دو درجه یا دو رتبه موقت ترفیع یابند.

تبصره ۱ - کارکنانی که به درجه یا رتبه موقت نائل می شوند در تمام مدتی که حق استفاده از درجه یا رتبه مزبور را دارند حقوق همان درجه یا رتبه را دریافت خواهند داشت.

تبصره ۲ - درجات و رتبه های موقت کارکنان به محض پایان حداقل مدت توقف در هر درجه یا رتبه در صورت طی دوره آموزشی مربوط تبدیل به دائم می شود.

تبصره ۳ - در صورت رفع نیاز سازمانی یا مشاهده عدم کارایی و شایستگی و یا تصویب بازخریدی، استعفا و بازنشستگی پیش از موعد کارکنان، درجه یا رتبه موقت با تصویب مقام موضوع این ماده سلب می گردد.

تبصره ۴ - در صورتی که مشمولین این ماده در حین استفاده از درجه یا رتبه موقت بازنشسته موضوع ماده (۱۳۰) این قانون، شهید، مفقودالآثر، اسیر، ازکارافتاده، معلول و یا فوت شوند درجه یا رتبه موقت آنان به دائم تبدیل می گردد. (اصلاحی مصوب ۱۳۹۰/۴/۸)

ماده ۹۵ - وضع ترفیع کارکنانی که تحت تعقیب قانونی قرار می گیرند به شرح زیر خواهد بود:

الف - در صورتی که در مراجع قضائی به علت ارتکاب جرائم خاص تحت پیگیری قانونی قرار گیرند از تاریخ صدور قرار بازداشت، ترفیع معلق می گردد مشروط بر این که تاریخ صدور قرار قبل از تاریخ استحقاق باشد.

ب - در صورتی که پرونده منتهی به صدور رأی قطعی براءت یا قرارهای منع پیگرد یا موقوفی تعقیب و یا تعلیق گردد، ترفیع کارکنان از تاریخ استحقاق از این لحاظ بلامانع است.

ج - در صورت محکومیت، مدتی که بر اثر اجرای کیفر عملاً از خدمت منکف شده اند، به حداقل مدت توقف در درجه یا رتبه اضافه خواهد شد.

د - محکومیتها به میزانی که مشمول عفو، آزادی مشروط، تعلیق مجازات، تأخیر اجرای حکم و حبس با خدمت قرار گرفته اثری در ترفیع ندارند.

تبصره - عناوین جرائم خاص موضوع بند (الف) این ماده، در آیین نامه ترفیعات، موضوع تبصره ماده (۷۱) تعیین می گردد.

بخش دوم - انتصابات:

ماده ۹۶ - انتصاب کارکنان در مشاغل غیرمرتبط با رسته آنان ممنوع است.

ماده ۹۷ - کارکنان باید در محل سازمانی مناسب با درجه یا رتبه خود منصوب شوند. در صورت نیاز و در مواقع لزوم حداکثر تا دو درجه یا رتبه بالاتر از درجه یا رتبه خود منصوب خواهند شد. در هر حال انتصاب آنان در محل های پائین تر از درجه یا رتبه آنان ممنوع است.

ماده ۹۸ - انتصاب و عزل فرماندهان و مدیران منصوب در محل های سرتیپی و بالا با تصویب فرماندهی کل قوا و در مورد سایر کارکنان براساس اختیاراتی است که بنا به مورد در آیین نامه موضوع ماده (۱۰۲) این قانون تعیین می گردد.

ماده ۹۹ - کارکنانی که به سبب عدم کارائی در شغل خود یا به علت ارتکاب جرم یا تخلف انضباطی از شغل خود عزل می شوند، مادامی که به ترفیع بعدی نائل نیامده اند انتصاب آنان در شغل بالاتر از شغل قبلی ممنوع است.

ماده ۱۰۰ - انتصاب اشخاص مأمور به خدمت در مشاغل فرماندهی و مدیریت نیروی انتظامی جز در مواردی که با تصویب فرماندهی کل قوا یا جانشین فرماندهی کل قوا در امور نیروی انتظامی و وزیر کشور انجام می پذیرد، مجاز نمی باشد.

ماده ۱۰۱ - جز در مورد کارکنان منتسب و یا در حکم منتسب، هیچ یک از کارکنان پایور و پیمانی نباید بیش از دو ماه بدون شغل باشند.

ماده ۱۰۲ - جزئیات اجرائی این بخش در آیین نامه انتصابات که توسط نیروی انتظامی با هماهنگی وزارت کشور تهیه و به تصویب فرماندهی کل قوا می رسد، تعیین خواهد شد.

فصل پنجم - وضعیت خدمتی کارکنان

ماده ۱۰۳ - وضعیت کارکنان مشمول این قانون در طول خدمت حسب مورد به شرح زیر خواهد بود:

- الف - خدمت آزمایشی
- ب - خدمت آموزشی
- ج - حاضر به خدمت
- د - خدمت تحت امر
- هـ - مأمور
- و - مأمور به خدمت
- ز - مرخصی
- ح - غایب
- ط - فراری
- ی - بازداشت
- ک - منتظر خدمت
- ل - بدون کار
- م - منفصل از خدمت
- ن - منتسب

ماده ۱۰۴ - خدمت آزمایشی - وضع خدمتی پایورانی است که برابر مقررات مربوط به خدمت پذیرفته شده و به منظور ارزیابی کارایی به مدت یک سال مرحله آزمایشی را می‌گذرانند.

تبصره - در صورت ادامه خدمت به صورت رسمی، این مدت از هر لحاظ جزء سابقه خدمت محسوب می‌گردد.

ماده ۱۰۵ - خدمت آموزشی - وضع خدمتی کارکنانی است که بدون داشتن شغل سازمانی در یکی از مؤسسات یا مراکز آموزشی به هزینه نیروی انتظامی، آموزش می‌بینند.

تبصره - جز در موارد آموزش‌های بدو استخدام چنانچه دوره آموزشی کمتر از شش ماه باشد کارکنان با حفظ محل سازمانی به صورت مأمور، دوره را طی خواهند نمود.

ماده ۱۰۶ - حاضر به خدمت - وضع خدمتی کارکنانی است که برابر مقررات مربوط در یکی از مشاغل سازمانی عملاً انجام وظیفه می‌نمایند.

ماده ۱۰۷ - خدمت تحت امر - وضع خدمتی کارکنانی است که توسط نیروی انتظامی جذب، آموزش، سازماندهی و تجهیز شده و از لحاظ انجام وظایفی خاص زیر نظر وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها، نهادها و مؤسسات دولتی و وابسته به دولت قرار می‌گیرند.

تبصره - دستورالعمل اجرائی این ماده توسط نیروی انتظامی با هماهنگی وزارت کشور و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور تهیه و از طریق ستاد کل به تصویب فرماندهی کل قوا می‌رسد.

ماده ۱۰۸ - مأمور - وضع کارکنانی است که برای مدت حداکثر یک سال در یکی از مشاغل سازمانی، غیر از شغل سازمانی خود و یا در شغل موقتی که در سازمان محلی برای آن پیش‌بینی نشده است، گمارده می‌شوند.

ماده ۱۰۹ - مأمور به خدمت - وضع کارکنانی است که حداکثر به مدت دو سال به یکی از وزارتخانه ها یا نهادها یا سازمان‌های دولتی و یا وابسته به دولت مأمور می‌گردند.

تبصره ۱ - مأمور به خدمت شدن کارکنان منوط به تصویب مقامات مذکور در ماده (۸۷) این قانون می‌باشد.

تبصره ۲ - مأمور به خدمت شدن در سایر نیروهای مسلح و ستاد کل و وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و وزارت کشور (امور امنیتی و انتظامی) مشمول محدودیت زمانی مندرج در این ماده نمی‌باشد.

تبصره ۳ - این‌گونه کارکنان پس از خاتمه مدت مقرر موظفند خود را به یگان مربوطه معرفی نمایند و عدم موافقت سازمان محل مأموریت نافی این تکلیف نخواهد بود و در صورت عدم معرفی به موقع مشمول حکم مندرج در ماده (۱۱۱) این قانون خواهد بود.

ماده ۱۱۰ - مرخصی - وضع کارکنانی است که به مدت معین و به طور مجاز، به یکی از صور زیر در محل خدمت حضور نداشته باشند:
الف - مرخصی استحقاقی - کارکنان اعم از پایور، وظیفه و بیمانی حق استفاده از سی روز مرخصی سالانه را با استفاده از حقوق و مزایای مربوط دارا می‌باشند، مدت مرخصی در محل‌های بد آب و هوا و محروم چهل و پنج روز خواهد بود.

ب - مرخصی استعلاجی - کارکنانی که به علت بیماری قادر به خدمت نمی‌باشند، می‌توانند با تجویز مراکز درمانی ذی‌ربط حداکثر تا چهار ماه در سال با حقوق و مزایا از این مرخصی استفاده نمایند.

ج - مرخصی اضطراری - کارکنانی که مرخصی ذخیره و استحقاقی سالانه ندارند لکن به اضطرار نیاز به مرخصی دارند می‌توانند حداکثر به مدت پانزده روز از مرخصی استحقاقی سال بعد استفاده نمایند. (اصلاحی مصوب ۱۳۹۰/۴/۸)

د - مرخصی بدون حقوق - کارکنان پایور در شرایط خاص و ضروری می‌توانند حداکثر جمعاً سه سال در طول خدمت از مرخصی بدون حقوق استفاده نمایند.

این مدت از لحاظ حقوق و ترفیعات و بازنشستگی جزء سنوات خدمتی محسوب نمی‌گردد. (اصلاحی مصوب ۱۳۹۰/۴/۸)

ه - مرخصی تشویقی - به مقتضای ابراز لیاقت و شایستگی می‌توان حداکثر تا سی روز در طول سال به کارکنان مرخصی تشویقی با حقوق و مزایا اعطاء نمود.

و - مرخصی حج - کارکنان در طول خدمت می‌توانند برای یکبار جهت انجام حج تمتع از بیست و پنج روز مرخصی با حقوق و مزایا استفاده کنند.

تبصره ۱ - مرخصی استحقاقی کارکنان در طول دوره‌های آموزشی طبق مقررات مندرج در اساسنامه مراکز آموزشی نیروی انتظامی خواهد بود.

تبصره ۲ - مرخصی دوران بارداری و شیردهی کارکنان زن مطابق با مقررات استخدام کشوری خواهد بود.

تبصره ۳ - شرایط و نحوه استفاده از مرخصی‌های مذکور، تعیین محل‌های بد آب و هوا و محروم، موضوع بند (الف) این ماده و حدود اختیارات فرماندهان و رؤسا در اعطای مرخصی‌ها با لحاظ مقررات این قانون مطابق با آیین‌نامه مرخصی‌های نیروهای مسلح خواهد بود.

تبصره ۴ - در شرایط جنگی و بسیج همگانی و در مواقعی که ضرورت ایجاب می‌نماید، اعطای مرخصی و مدت آن تابع شرایط مندرج در این ماده نبوده و در آیین‌نامه‌ای که به وسیله نیروی انتظامی تهیه و از طریق ستاد کل به تصویب فرماندهی کل قوا می‌رسد، مشخص خواهد شد.

تبصره ۵ - حذف شده است.

ماده ۱۱۱ - غایب - وضع کارکنانی است که بدون رعایت مقررات در محل خدمت حاضر نشوند.

ماده ۱۱۲ - فراری - وضع کارکنانی است که مدت غیبت آنان در زمان صلح از پانزده روز و در زمان جنگ از پنج روز تجاوز نماید. حقوق و مزایای این قبیل کارکنان از تاریخ غیبت قطع می‌گردد و کارکنان فراری پس از معرفی یا دستگیری بلافاصله شروع به خدمت نموده و

به اتهام فرار آنان برابر مقررات کیفری مربوط رسیدگی می‌شود. وضعیت خدمتی کارکنان پایور و پیمانی که مرتکب فرار از خدمت شده‌اند به شرح زیر خواهد بود:

الف - در صورت صدور رأی براءت یا قرار منع پیگرد، ایام غیبت و فرار در حکم مرخصی بدون حقوق خواهد بود مگر این که به تشخیص هیأت موضوع ماده (۱۲۱) از مصادیق مرخصی استعلاجی یا یکی از وضعیت های انتساب باشد که در این صورت مطابق با مقررات مربوط خواهد بود. (اصلاحی مصوب ۱۳۹۰/۴/۸)

ب - در صورت محکومیت به مجازاتی که مستلزم اخراج از خدمت نباشد، ایام غیبت و فرار جزء خدمت محسوب نمی‌گردد.

ج - در صورت محکومیت به مجازاتی که مستلزم اخراج از خدمت نباشد، از تاریخ قطعیت رأی، اخراج خواهند شد و ایام غیبت و فرار نیز جزو خدمت محسوب نمی‌گردد.

تبصره ۱ - هرگاه مدت فرار کارکنان پایور و پیمانی بالغ بر شش ماه گردد از زمان آغاز فرار اخراج می‌گردند و پس از آن برابر مقررات کیفری مربوط محاکمه شده و در صورت صدور رأی براءت و یا منع پیگرد حکم اخراج لغو خواهد شد. در صورتی که محاکمه غیابی انجام گردد، کارکنان می‌توانند پس از حضور به حکم صادره اعتراض نموده و در صورت صدور رأی براءت یا قرار منع پیگرد در رسیدگی مجدد حکم اخراج آنان نیز لغو می‌گردد. مدت غیبت یا فرار کارکنان مذکور پس از بازگشت به خدمت در شمول بند (الف) قرار می‌گیرد.

تبصره ۲ - در صورت صدور حکم محکومیتی که مستلزم اخراج از خدمت نباشد و وجود شرایط خاص خدمتی و عدم مصلحت اخراج با پیشنهاد فرمانده نیروی انتظامی و تصویب هیأت ماده موضوع (۱۲۱) این قانون حکم اخراج لغو خواهد شد. به هر حال مدت عدم اشتغال جزو خدمت محسوب نمی‌گردد.

ماده ۱۱۳ - بازداشت - وضع کارکنانی است که برابر مقررات انضباطی بازداشت می‌شوند.

ماده ۱۱۴ - منتظر خدمت - وضع کارکنانی است که برابر مقررات مربوط به علت ارتکاب تخلفات انضباطی به طور موقت از کار برکنار شده باشند. مدت انتظار خدمت، جزء ایام خدمت برای ترفیع منظور نشده و تنها از نظر بازنشستگی منظور خواهد شد. کسور بازنشستگی این مدت براساس آخرین حقوق و مزایای آنان قبل از انتظار خدمت به صندوق بازنشستگی واریز خواهد شد.

ماده ۱۱۵ - بدون کار - وضع کارکنانی است که به یکی از علل زیر موقتاً از کار برکنار می‌گردند:

الف - به موجب قرارهای صادره از مراجع قضائی بازداشت و یا از شغل معلق شوند.

ب - برابر احکام صادره از دادگاهها زندانی شوند.

ج - در صورتی که محکوم به اقامت اجباری یا ممنوع از اقامت در محل معین شوند.

تبصره ۱ - نیروی انتظامی می‌تواند کارکنان مشمول بند (ج) را به جای بدون کاری در آن محل حاضر به خدمت نماید.

تبصره ۲ - مدت بدون کاری جزء ایام خدمت برای ترفیع منظور نشده و تنها از نظر بازنشستگی محسوب می‌گردد.

کسور بازنشستگی این مدت براساس آخرین حقوق و مزایای قبل از بدون کاری به صندوق بازنشستگی واریز خواهد شد.

تبصره ۳ - محکومیت ها به میزانی که مشمول عفو، آزادی مشروط، تعلیق اجرای مجازات، تأخیر اجرای حکم حبس با خدمت قرار گیرند، باعث بدون کاری نخواهند بود.

تبصره ۴ - فرمانده نیروی انتظامی می‌تواند حسب ضرورت و مصالح سازمان، برای کارکنانی که حداکثر تا دو سال زندان محکوم می‌شوند، پیشنهاد حبس با خدمت به مرجع قضائی نماید. در این صورت کارکنان مزبور بابت ایام خدمت از حقوق و مزایای مربوط برخوردار خواهند شد.

ماده ۱۱۶ - منفصل از خدمت - وضع کارکنانی است که طبق احکام قطعی صادره از مراجع قضائی به طور دائم یا موقت از خدمت منفک می‌گردند. با کارکنان مذکور به شرح زیر رفتار می‌شود:

الف - انفصال دائم در حکم اخراج می‌باشد.

- ب - انفصال موقت تا یک سال در حکم بدون کار خواهد بود.
- ج - انفصال موقت بیش از یک سال در هیأت موضوع ماده (۱۲۱) مطرح و از لحاظ ادامه خدمت یا معافیت از خدمت اتخاذ تصمیم می‌گردد.
- ماده ۱۱۷ -** منتسب - وضعیت کارکنانی است که در یکی از حالت‌های زیر از شغل خود منفک می‌گردند. مدت انتساب جزء مدت خدمت برای ترفیع منظور می‌گردد.
- الف - کارکنانی که به واسطه حذف یا انحلال محل سازمانی موقتاً بدون شغل می‌شوند. نیروی انتظامی موظف است حداکثر تا سه ماه وضعیت شغلی این قبیل کارکنان را مشخص نماید.
- ب - کارکنانی که به دست دشمنان خارجی اسیر گردیده یا توسط ضد انقلاب یا اشرار یا سارقین مسلح و یا قاچاقچیان به گروگان گرفته شده باشند، ذریع تمام مدت اسارت یا در گروگان بودن و حداکثر تا شش ماه پس از آزادی. نیروی انتظامی موظف است ظرف مدت مزبور وضعیت این قبیل کارکنان را مشخص نماید.
- ج - کارکنانی که در نبرد با دشمنان خارجی یا رویارویی با ضد انقلاب یا اشرار یا سارقین مسلح و یا قاچاقچیان و یا به هر نحو در سایر مأموریت‌ها ناپدید شده‌اند، تا تعیین وضعیت.
- د - کارکنانی که به لحاظ بیماری بیش از چهار ماه از خدمت منفک گردیده و حداکثر تا یک سال تحت معالجه باشند.
- ه - مدت بدون کاری کارکنان موضوع بند (الف) ماده (۱۱۵) این قانون در صورت صدور قرار منع پیگرد و یا حکم برائت.
- و - کارکنان مأمور و مأمور به خدمت بیش از شش ماه و همچنین کارکنانی که در طول خدمت به دوره‌های آموزشی بیش از شش ماه اعزام می‌گردند در حکم منتسب خواهند بود.

فصل ششم - امور انضباطی، تشویقات، تنبیهات و نحوه رسیدگی به شکایات

- ماده ۱۱۸ -** کارکنان نیروی انتظامی از نظر امور انضباطی تابع آیین‌نامه انضباطی نیروهای مسلح مصوب فرمانده کل قوا می‌باشند. (اصلاحی مصوب ۱۳۹۰/۴/۸)
- ماده ۱۱۹ -** کارکنان به اقتضای ابراز لیاقت و شایستگی به شرح زیر مورد تشویق قرار می‌گیرند:
- الف - تشویق شفاهی.
- ب - تشویق کتبی.
- ج - تشویق در دستور قسمتی. (اصلاحی مصوب ۱۳۹۰/۴/۸)
- د - تشویق در دستور نیروی انتظامی یا سازمان (اصلاحی مصوب ۱۳۹۰/۴/۸)
- ه - تشویق در فرمان همگانی (اصلاحی مصوب ۱۳۹۰/۴/۸)
- و - اعطای مرخصی تشویقی حداکثر به مدت سی روز در طول یک سال.
- ز - اعطای جوایز.
- ح - اعطای پاداش نقدی از یک تا سه برابر وجوه دریافتی ماهانه در طول یک سال.
- ط - اعطای یک واحد ارتقاء حقوقی با تصویب فرمانده نیروی انتظامی.
- ی - سفر حج یا عمره مفرده یا عتبات عالیات و سایر اماکن متبرکه با هزینه نیروی انتظامی.
- ک - اعطای ارشدیت، به میزان کمتر از حداقل مدت توقف قانونی در درجه یا رتبه مربوطه.

ل - اعطای درجه یا یک رتبه تشویقی با احتساب قدمت خدمت در درجه یا رتبه قبل.

م - اعطای نشان.

تبصره ۱ - فرماندهان و مسؤولین در صورت اقتضاء می‌توانند در حدود اختیارات قانونی خود تنبیه در حال اجرا را به عنوان تشویق مورد عفو قرار دهند.

تبصره ۲ - نیروی انتظامی می‌تواند با تصویب مقامات مذکور در ماده (۸۷) این قانون همه ساله حداکثر به نسبت یک درصد از کارکنانی که بیش از بیست سال سابقه خدمت داشته و شایستگی و خلاقیت و ابتکار لازم را در جهت پیشبرد اهداف سازمان از خود بروز داده اند، برای یک بار در طول خدمت یک رتبه حقوقی تشویقی اعطاء نماید.

تبصره ۳ - تشویق‌های موضوع بندهای (ح)، (ط) و (ی) این ماده با رعایت دستورالعملی که توسط نیروی انتظامی تهیه و پس از تأیید وزارت کشور و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به تصویب هیأت وزیران می‌رسد، اعطاء و به مورد اجرا گذاشته خواهد شد.

ماده ۱۲۰ - تنبیهاتی که به علت تخلفات کارکنان اعمال می‌شود به شرح زیر است:

الف - توبیخ شفاهی.

ب - توبیخ کتبی.

ج - توبیخ در دستور قسمتی. (اصلاحی مصوب ۱۳۹۰/۴/۸)

د - توبیخ در دستور نیروی انتظامی یا سازمان. (اصلاحی مصوب ۱۳۹۰/۴/۸)

ه - توبیخ در فرمان همگانی. (اصلاحی مصوب ۱۳۹۰/۴/۸)

و - خدمت شبانه روزی در قسمت حداکثر به مدت سی روز.

ز - بازداشت غیرقابل تمدید در بازداشتگاه حداکثر به مدت سی روز.

ح - کسر حقوق حداکثر به میزان یک پنجم، حداکثر به مدت چهار ماه.

ط - انتظار خدمت حداکثر به مدت شش ماه.

ی - بدون کاری حداکثر تا سه ماه.

ک - محرومیت از ترفیع حداکثر به مدت چهار سال.

ل - تنزیل موقت یک درجه یا رتبه حداکثر به مدت دو سال.

م - تنزیل دائم یک درجه یا رتبه.

ن - معافیت از خدمت.

س - اخراج از خدمت.

تبصره ۱ - در صورتی که تنزیل درجه یا رتبه برای مدت محدود اعمال شود، پس از انقضای مدت مذکور کارکنان مورد تنبیه، به درجه یا رتبه قبل از تنبیه با قدمتی معادل مدت قدمت قبل از تنبیه به علاوه مدت تنبیه نائل و به خدمت ادامه داده و ترفیعات بعدی آنان براساس درجه یا رتبه مزبور خواهد بود و در صورتی که تنزیل درجه یا رتبه به طور دائم اعمال شود، کارکنان مورد تنبیه با احتساب قدمت خدمت در درجه یا رتبه قبل از تنبیه پس از طی حداقل مدت توقف، به درجه یا رتبه بالاتر نائل شده و ترفیعات بعدی آنان طبق مقررات این قانون خواهد بود.

تبصره ۲ - در معافیت از خدمت، کارکنانی که بیست سال و بیشتر سابقه خدمت دارند بازنشسته و کمتر از بیست سال بازخرید خواهند شد.

ماده ۱۲۱ - [این ماده نسخ شده است]

به تخلفات کارکنان که فرمانده انتظامی استان یا رؤسا و مسؤولین رده‌های هم‌تراز و بالاتر برای آنان پیشنهاد محرومیت از ترفیع، تنزیل درجه یا رتبه، معافیت از خدمت و یا اخراج می‌دهند در هیأت‌هایی مرکب از اعضاء مشروحه زیر به عمل می‌آید:

الف - معاون نیروی انسانی نیروی انتظامی یا جانشین وی.

ب - رئیس بازرسی کل نیروی انتظامی یا جانشین وی.

ج - معاون ذی‌ربط سازمان عقیدتی سیاسی نیروی انتظامی یا جانشین وی.

د - معاون ذی‌ربط سازمان حفاظت اطلاعات نیروی انتظامی یا جانشین وی.

ه - نماینده سازمان قضائی نیروهای مسلح.

تبصره ۱ - در صورت تراکم کار، یا ضرورت به پیشنهاد هیأت موضوع ماده (۱۲۱) و تصویب هیأت موضوع ماده (۱۲۲) در مقاطع و درجات خاص هیأت‌هایی با ترکیب نمایندگان ثابت مقامات مذکور در ماده (۱۲۱) در استان‌ها یا یگان‌های مستقل تشکیل می‌شود و رأی صادره توسط این هیأت‌ها به منزله رأی هیأت موضوع ماده (۱۲۱) می‌باشد.

تبصره ۲ - در مورد رسیدگی به تخلفات کارکنان سازمان‌های عقیدتی سیاسی و حفاظت اطلاعات نیروی انتظامی هیأت بدوی مستقل با ترکیب مشابه که در آیین‌نامه اجرائی موضوع تبصره (۲) ماده (۱۲۵) تعیین می‌شود در همان سازمان‌ها تشکیل می‌گردد. نماینده فرمانده نیروی انتظامی نیز با حق رأی عضو این هیأت‌ها خواهد بود.

تبصره ۳ - تخلفات کارکنانی که با حکم یا تصویب جانشین فرماندهی کل قوا در نیروی انتظامی منصوب شده‌اند بنا به پیشنهاد وی توسط هیأت موضوع ماده (۱۲۲) مورد رسیدگی قرار خواهد گرفت.

تبصره ۴ - چگونگی اجرای تنبیه در مورد دارندگان درجات امیری در آیین‌نامه موضوع تبصره (۲) ماده (۱۲۵) این قانون تعیین می‌گردد. **تبصره ۵ -** هیأت می‌تواند از اشخاصی که ضروری تشخیص دهد به منظور اظهارنظر بدون حق رأی دعوت نماید.

تبصره ۶ - دعوت از شخص متخلف و معترض جهت استماع دفاعیات در جلسه رسیدگی و تجدیدنظر الزامی است و باید حداقل یک هفته قبل موضوع تخلف و تاریخ تشکیل جلسه کتباً به وی ابلاغ شود و در صورتی که دوبار بدون عذر موجه (به تشخیص هیأت) در جلسه هیأت حضور نیابد غیاباً به پرونده رسیدگی و اتخاذ تصمیم خواهد شد.

تبصره ۷ - حداقل یک هفته قبل از تشکیل جلسه رسیدگی، موضوع تخلف و دلایل مربوطه و خلاصه پرونده و سوابق کارکنان متخلف به تمامی اعضاء هیأت اعلام می‌گردد.

تبصره ۸ - درجه یا رتبه یا جایگاه خدمتی اعضاء هیأت رسیدگی می‌بایست یک درجه یا رتبه از درجه یا رتبه خدمتی کارکنان متخلف بالاتر باشد. (اصلاحی مصوب ۱۳۹۰/۴/۸)

تبصره ۹ - تصمیمات هیأت‌های رسیدگی با اکثریت آراء معتبر خواهد بود و به جز در مورد تنزیل دائم درجه، معافیت و اخراج از خدمت قطعی می‌باشد. در این موارد نیز چنانچه حداکثر ظرف مدت یک ماه پس از ابلاغ رأی مورد اعتراض قرار نگیرد قطعی می‌گردد.

تبصره ۱۰ - رسیدگی به تخلفات انضباطی و آموزشی محصلین بدو خدمت به عهده شورای آموزشی مربوط بوده و تصمیمات متخذه پس از تصویب فرماندهی نیروی انتظامی قابل اجرا خواهد بود.

تبصره ۱۱ - کارکنان پایور آزمایشی و پیمانی که در طول و قبل از پایان خدمت آزمایشی یا اتمام قرارداد عدم صلاحیت و یا عدم کارایی آنان محرز شود به پیشنهاد فرمانده انتظامی استان، رؤسا و مسؤولین هم‌تراز و یا بالاتر و با تصویب فرمانده نیروی انتظامی از کار برکنار می‌شوند و استخدام آنان منتفی می‌گردد. (اصلاحی مصوب ۱۳۹۰/۴/۸)

تبصره ۱۲ - کارکنانی که رأی به معافیت و اخراج از خدمت آنها صادر می‌گردد از تاریخ ابلاغ رأی تا زمان انفکاک از نیرو، منتظر خدمت می‌شوند و در صورتی که توسط هیأت تجدید نظر موضوع ماده (۱۲۲) در خدمت ابقاء شوند ایام انتظار خدمت به انتساب تبدیل می‌گردد.

ماده ۱۲۲ - [این ماده نسخ شده است]

هیأت تجدیدنظر از اعضاء زیر تشکیل خواهد شد:

الف - جانشین فرمانده کل قوا یا نماینده ایشان در حد معاون. (اصلاحی مصوب ۱۳۹۰/۴/۸)

ب - فرمانده نیروی انتظامی یا جانشین وی.

ج - رئیس سازمان عقیدتی سیاسی نیروی انتظامی یا جانشین وی.

د - رئیس سازمان حفاظت اطلاعات نیروی انتظامی یا جانشین وی.

ه - رئیس سازمان قضائی نیروهای مسلح یا جانشین وی.

تبصره - کارکنان معترض به تصمیمات هیأت‌های رسیدگی موضوع ماده (۱۲۱) می‌بایست حداکثر ظرف مدت یک ماه از تاریخ ابلاغ تصمیمات هیأت، اعتراض کتبی خود را با ذکر ادله و به انضمام مدارک لازم به دبیرخانه هیأت رسیدگی تسلیم و یا با پست سفارشی ارسال نمایند. هیأت‌های رسیدگی موظفند حداکثر ظرف مدت یک هفته پس از انقضای مهلت قانونی اعتراض پرونده را به دبیرخانه هیأت تجدید نظر ارسال نمایند. تصمیمات این هیأت با رأی اکثریت اعضاء معتبر و قطعی خواهد بود.

ماده ۱۲۳ - کارکنان نسبت به آراء قابل اجراء هر یک از دو هیأت می‌توانند ظرف یک ماه پس از ابلاغ به محاکم صالحه شکایت نمایند. آراء قطعی محاکم مذکور در هر صورت لازم الاجراء می‌باشد.

تبصره - در صورت نقض آراء هر یک از هیأت‌ها توسط محاکم، هیأت ذی‌ربط موظف است با توجه به رأی محکمه و با رعایت سایر مقررات و تشریفات قانونی مجدداً به موضوع رسیدگی و تصمیم‌گیری نماید. کارکنان در مدت بین صدور رأی قطعی محکمه و تصمیم‌گیری مجدد هیأت در وضعیت انتساب قرار خواهند داشت.

ماده ۱۲۴ - اعلام جرم نظامی علیه هر یک از کارکنان پایور و پیمانی جز در مواردی که مستقیماً توسط سازمان قضائی کشف می‌شود و یا دارای شاکی خصوصی می‌باشد، فقط توسط فرماندهان انتظامی استان‌ها و مقامات هم‌مطراز و بالاتر صورت می‌پذیرد. در صورتی که دلایل و مدارک وقوع جرم به دست نیامده و موضوع در زمره تخلف انتظامی باشد مراتب توسط فرماندهان یاد شده به هیأت‌های موضوع مادتين (۱۲۱) و (۱۲۲) این قانون منعکس خواهد شد.

تبصره ۱ - حذف شده است.

تبصره ۲ - حذف شده است.

ماده ۱۲۵ - به شکایات کارکنان از رده‌های بالاتر در امور خدمتی تا فرمانده انتظامی استان یا رؤسا و مسؤولین رده‌های هم‌مطراز به ترتیب سلسله مراتب رسیدگی می‌شود. در صورت اصرار شاکی به اعلام شکایت خود، مراتب در هیأت موضوع ماده (۱۲۱) این قانون مطرح می‌شود. رأی هیأت مذکور قابل تجدیدنظر در هیأت موضوع ماده (۱۲۲) است. (اصلاحی مصوب ۱۳۹۰/۴/۸)

تبصره ۱ - شکایات کارکنان از فرماندهان انتظامی استان‌ها و رؤسا و مسؤولین هم‌مطراز و بالاتر به وسیله فرمانده نیروی انتظامی رسیدگی و در صورتی که شاکی به شکایت خود باقی باشد موضوع در هیأت موضوع ماده (۱۲۲) مطرح خواهد شد.

تبصره ۲ - چگونگی تشکیل و نحوه رسیدگی هیأت‌های رسیدگی و هیأت تجدیدنظر و همچنین میزان اختیارات هیأت‌های مذکور در مورد رسیدگی به شکایات به موجب آیین‌نامه‌ای خواهد بود که به وسیله نیروی انتظامی با هماهنگی وزارت کشور تهیه و از طریق ستاد کل به تصویب فرماندهی کل قوا خواهد رسید.

فصل هفتم - پایان خدمت

ماده ۱۲۶ - خدمت کارکنان در نیروی انتظامی به یکی از علل زیر پایان می‌یابد:

الف - شهادت

ب - ازکارافتادگی ناشی از جانبازی یا معلولیت

ج - بازنشستگی

د - بازخریدی

ه - انتقال

و - فوت

ز - استعفاء

ح - اتمام قرارداد یا فسخ آن (درمورد کارکنان پیمانی) (اصلاحی مصوب ۱۳۹۰/۴/۸)

ط - اخراج

ماده ۱۲۷ - کارکنان در موارد زیر شهید محسوب می‌شوند و از یک روز قبل از شهادت به یک درجه یا رتبه بالاتر نائل می‌گردند:

الف - کشته شدن یا فوت در میدان نبرد به سبب مأموریت.

ب - کشته شدن یا فوت در اجرای مأموریت های قانونی مبارزه با اشرار و قاچاقچیان و سارقین و گروهک ها و افراد ضد انقلاب و یا هرگونه مأموریت رزمی و یا جنگی و ویژه و در طول رفت و برگشت به سبب مأموریت.

ج - کشته شدن یا فوت در اسارت دشمن یا در گروگان ضدانقلاب یا اشرار یا سارقین و یا قاچاقچیان و یا سایر تبهکاران.

د - کشته شدن در حین تعقیب و مراقبت دشمن یا ضدانقلاب یا اشرار یا تبهکاران یا قاچاقچیان و یا سارقین.

ه - کشته شدن در هرگونه حملات زمینی، هوایی و دریائی دشمن.

و - کشته شدن یا فوت در مسیر رفت و برگشت از منطقه عملیات تا محل مرخصی.

ز - کشته شدن توسط اشرار، سارقین، قاچاقچیان و متجاوزین به جان و مال و ناموس مردم و حقوق عمومی و سایر تبهکاران به سبب مأموریت.

ح - کشته شدن توسط ضدانقلاب یا به سبب عملیات خرابکاری دشمن.

ط - کشته شدن در حین آموزش های رزمی و رزمایش ها که طبق برنامه های مصوب و توسط قسمت های ذی ربط نیروی انتظامی اجراء می‌گردد.

ی - کشته شدن حین بررسی و آزمایش اسلحه و مهمات و خنثی سازی مواد منفجره و محترقه به سبب مأموریت.

ک - کشته شدن به سبب خدمت از طریق سوء قصد اعم از اینکه در ایام خدمت یا غیرخدمت باشد.

ل - کشته شدن در زمان پایان خدمت از طریق سوء قصد به سبب خدمت در زمان اشتغال.

م - فوت در اثر تشدید جراحات و صدمات حاصله از موارد مندرج در بندهای بالا، مشروط بر این که جراحات یا صدمات مذکور طبق تشخیص کمیسیون پزشکی علت فوت باشد.

ن - سایر مواردی که مطابق با مقررات بنیاد شهید از مصادیق شهادت باشد.

تبصره - منظور از مأموریت های مندرج در این ماده کلیه وظایفی است که تحت همین عنوان به کارکنان اعم از انفرادی یا دسته جمعی از طرف یگان مربوط واگذار می شود.

ماده ۱۲۸ - کارکنانی که یک یا چند عضو خود یا بخشی از آن را برای همیشه از دست دهند یا بیش از یک سال از خدمت منفک و تحت معالجه قرار گیرند و یا به علت فقدان سلامتی تمام یا بخشی از توان کاری خود را از دست بدهند و تا یک سال کارائی خود را بدست نیاورند چنانچه ناشی از موارد مذکور در ماده فوق باشد جانباز و در سایر موارد معلول شناخته می شوند.

این کارکنان از نظر وضعیت خدمتی مشمول یکی از بندهای زیر خواهند بود:

الف - کارکنانی که خسارت وارده بر عضو یا اعضاء آنان و یا میزان کارائی از دست رفته آنها به حدی باشد که امکان ادامه خدمت برای آنان وجود داشته باشد به خدمت ادامه می دهند.

ب - کارکنانی که خسارت وارده بر عضو یا اعضاء آنان و یا میزان کارائی از دست رفته ایشان در حدی باشد که امکان ادامه خدمت را از آنان سلب نماید و یا بیش از یک سال به سبب معالجه منفک از خدمت باشند حسب مورد بازنشسته، موظف و یا مشمول قانون حالت اشتغال می گردند.

تبصره ۱ - تطبیق وضعیت کارکنان با این ماده از نظر پزشکی بر عهده شورای عالی پزشکی برابر دستورالعمل مربوطه می باشد.

تبصره ۲ - کارکنانی که براساس این ماده بازنشسته می گردند چنانچه حداکثر تا پنج سال پس از بازنشستگی سلامت خود را به نحوی بازیابند که به تشخیص شورای عالی پزشکی امکان ارجاع شغل به آنان وجود داشته باشد در صورتی که واجد صلاحیت اعاده به خدمت باشند با تمایل شخصی و با تصویب مقامات مذکور در ماده (۸۷) این قانون با درجه و رتبه قبل از بازنشستگی به خدمت اعاده می گردند.

تبصره ۳ - دستورالعمل اجرائی این ماده توسط نیروی انتظامی و با هماهنگی وزارت کشور تهیه و از طریق ستاد کل به تصویب فرمانده کل قوا می رسد.

ماده ۱۲۹ - جانبازان به تناسب آسیب وارده از یک ماه تا چهار سال ارشدیت برخوردار می گردند. (اصلاحی مصوب ۱۳۹۰/۴/۸)

تبصره - طبقه بندی صدمات وارده به جانبازان و میزان ارشدیت استحقاقی طبق آیین نامه ای خواهد بود که توسط نیروی انتظامی با هماهنگی وزارت کشور تهیه و از طریق ستاد کل به تصویب فرماندهی کل قوا می رسد.

ماده ۱۳۰ - کارکنان مشمول این قانون با داشتن سی سال خدمت و یا شصت سال سن بازنشسته می شوند. (اصلاحی مصوب ۱۳۹۰/۴/۸)

تبصره ۱ - در مواقع استثنائی و نیاز نیروی انتظامی به تشخیص و پیشنهاد فرمانده نیروی انتظامی و تمایل کارکنان، در صورت تصویب هیأت مذکور در ماده (۱۲۲) این قانون، بازنشستگی به مدت محدود و حداکثر به مدت سه سال به تعویق می افتد. این مدت حداکثر برای یک بار بنا به تصویب هیأت مذکور تمدید می شود.

تبصره ۲ - کارکنانی که دارای حداقل بیست و پنج سال خدمت باشند، می توانند شخصاً تقاضای بازنشستگی نمایند. قبول یا رد تقاضای آنان موکول به نظر نیروی انتظامی است و صرف تقاضای بازنشستگی رافع مسؤولیت های محوله نیست. این مدت برای زنان بیست سال است.

تبصره ۳ - کارکنان شاغل در مشاغلی که به موجب قوانین خاص شرایط ویژه ای از نظر سنوات بازنشستگی برای آنها پیش بینی شده است، از قبیل مشاغل سخت و زیان آور و کار با اشعه و نظایر آن مشمول مقررات مربوطه خواهند بود.

تبصره ۴ - در صورتی که کارکنان در طول اجرای تنبیه تنزیل موقت درجه یا رتبه بازنشسته شوند، به استثناء مشمولین تبصره (۲) این ماده با درجه یا رتبه قبل از تنبیه بازنشسته می شوند.

تبصره ۵ - تصویب بازنشستگی با رعایت مقررات این قانون به عهده مقامات مذکور در ماده (۸۷) این قانون است.

ماده ۱۳۱ - نیروی انتظامی در موارد استثنایی می‌تواند در صورت نیاز، کارکنان بازنشسته ای را که صلاحیت اعاده به خدمت داشته باشند و بیش از پنج سال از تاریخ بازنشستگی آنان نگذشته باشد با تمایل شخصی آنان و تصویب هیأت مذکور در ماده (۱۲۲) این قانون با درجه یا رتبه و قدمت خدمت قبیل از بازنشستگی برای مدت محدود (حداکثر سه سال) به خدمت اعاده نماید.

تبصره ۱ - هیأت فوق می‌تواند مدت یادشده را برای یک بار دیگر به مدت حداکثر سه سال تمدید نماید.

تبصره ۲ - تقاضای بازنشستگی مجدد قبل از انقضای مدت فوق ممنوع است لیکن سازمان می‌تواند قبل از انقضای مدت مزبور آنان را مجدداً بازنشسته نماید.

تبصره ۳ - کارکنانی که به خدمت اعاده می‌گردند از تاریخ اعاده، حقوق بازنشستگی آنان قطع شده و از حقوق درجه یا رتبه خود و مزایای شغل مربوط استفاده می‌نمایند و از نظر کلیه امور استخدامی مانند سایر شاغلین با آنان رفتار و مدت خدمت جدید این قبیل کارکنان بر سنوات قبلی اضافه و موجب تجدیدنظر در حقوق بازنشستگی آنان خواهد بود.

ماده ۱۳۲ - کارکنان انتظامی بازنشسته، حق استفاده از لباس انتظامی را ندارند مگر در موارد خاصی که استفاده از آن از طرف نیروی انتظامی مجاز اعلام گردد.

ماده ۱۳۳ - کارکنان پس از انجام خدمت به میزان حداقل دو برابر مدت آخرین دوره آموزشی بعد از اتمام آن دوره مشروط بر اینکه حداقل دو برابر بیش از مجموع سنواتی که به هزینه نیروی انتظامی تحصیل کرده اند سابقه خدمت داشته باشند، می‌توانند تقاضای بازخریدی نمایند. تصویب این تقاضا به عهده مقامات مذکور در ماده (۸۷) این قانون خواهد بود.

تبصره - در زمان جنگ و مواقع بحرانی و شرایطی که احتمال وقوع جنگ وجود دارد تصویب بازخریدی در اختیار فرماندهی کل قوا می‌باشد.

ماده ۱۳۴ - به کارکنانی که سوابق خدمتی آنان بازخرید می‌شود به ازاء هر سال خدمت قابل احتساب از نظر بازنشستگی مبلغی معادل یک و نیم برابر آخرین حقوق و مزایای ماهانه پرداخت خواهد شد. به کارکنانی که در اجرای ماده (۱۴۷) بازخرید می‌گردند به ازاء هر سال خدمت سه برابر آخرین حقوق و مزایای ماهانه پرداخت خواهد شد.

تبصره ۱ - چنانچه براساس قوانین استخدام کشوری یا دیگر نیروهای مسلح مبلغ بیشتری در این مورد پرداخت گردد، مبلغ بیشتر ملاک عمل خواهد بود.

تبصره ۲ - کارکنانی که به تنزیل دایم درجه یا رتبه تنبیه می‌شوند در صورت بازخریدی با درجه یا رتبه پس از تنزیل بازخرید خواهند شد.

ماده ۱۳۵ - مدت هر سال خدمت کارکنان در مناطق عملیاتی و مشاغل ویژه از نظر محاسبه پرداخت حقوق سنوات بازخریدی معادل یک سال و نیم محسوب می‌شود. (اصلاحی مصوب ۱۳۹۰/۴/۸)

تبصره - امتیازات و رتبه بندی مناطق عملیاتی و ویژه طبق آیین‌نامه‌ای که توسط نیروی انتظامی پیشنهاد و به تأیید ستادکل می‌رسد تعیین می‌شود و آیین‌نامه مشاغل ویژه بنا به پیشنهاد وزارت کشور و تأیید ستاد کل به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۱۳۶ - نیروی انتظامی می‌تواند در صورت نیاز، کارکنانی را که با تقاضای شخصی بازخرید شده‌اند و بیش از پنج سال از زمان برکناری تا تاریخ تقاضای اعاده به خدمت آنها نگذشته باشد با تقاضای شخصی و تصویب مقامات مذکور در ماده (۸۷) این قانون فقط برای یک بار با درجه یا رتبه و سابقه خدمت قبلی به خدمت اعاده نماید.

این قبیل کارکنان می‌بایست وجوهی را که بابت بازخرید سوابق خدمتی مربوطه دریافت داشته اند مسترد نمایند.

ماده ۱۳۷ - در صورت درخواست هر یک از وزارتخانه‌ها، مؤسسات دولتی یا وابسته به دولت یا نهادهای انقلاب اسلامی، کارکنان چنانچه حداقل دو برابر مدت آخرین دوره آموزش، خدمت نموده باشند با تمایل شخصی و با تصویب مقامات مذکور در ماده (۸۷) این قانون منتقل می‌گردند.

تبصره ۱ - انتقال کارکنان به سایر نیروهای مسلح و ستاد کل و وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و بخش‌های امنیتی و انتظامی وزارت کشور مشمول شرط انجام خدمت به میزان حداقل دو برابر مدت آخرین دوره آموزش نمی‌باشد.

تبصره ۲ - در زمان جنگ و شرایط بحرانی و مواقعی که احتمال وقوع جنگ وجود دارد، انتقال کارکنان با تصویب فرماندهی کل قوا امکان پذیر است.

تبصره ۳ - نیروی انتظامی در صورت نیاز می‌تواند کارکنانی را که منتقل شده‌اند با تمایل شخصی آنان و با همان درجه یا رتبه قبل از انتقال و احتساب سابقه خدمت مدت انتقال از نظر پایه حقوق و بازنشستگی با تصویب مقامات مذکور در ماده (۸۷) این قانون به خدمت اعاده نماید.

تبصره ۴ - نیروی انتظامی مکلف است کسور بازنشستگی و بیمه کارکنان (اعم از سهم دولت و کارکنان) را پس از انتقال، به صندوق سازمان یا وزارتخانه ذی‌ربط واریز و در صورت اعاده به نیروی انتظامی مسترد نماید.

ماده ۱۳۸ - موارد فوت در حین انجام وظیفه یا به سبب آن به شرح زیر است:

الف - فوت در محل خدمت و همچنین در حال رفت و برگشت یا خارج از محل خدمتی در ارتباط با امور خدمتی.

ب - فوت در طول مأموریت غیر از موارد مذکور در ماده (۱۲۷) این قانون از لحظه ابلاغ تا خاتمه مأموریت در ارتباط با مأموریت.

ج - چنانچه کارکنان در ساعات خدمت یا به سبب امور خدمتی یا در طول مأموریت بیمار شده و یا در اثر حوادث و سوانح مصدوم و مجروح گردیده و بعداً به همان علت فوت شوند.

د - فوت در اثر بیماری‌های ناشی از موقعیت یا شرایط خاص خدمتی.

هـ - فوت در رفت و برگشت از مرخصی.

تبصره - کارکنانی که در موارد موضوع این ماده معلول شوند معلول خدمتی محسوب می‌شوند.

ماده ۱۳۹ - فوت یا معلولیت در غیر از موارد مذکور در ماده (۱۳۸) فوت یا معلولیت عادی محسوب می‌گردد.

ماده ۱۴۰ - برای تشخیص شهادت (بارعایت ماده (۴) قانون اساسنامه بنیاد شهید انقلاب اسلامی - مصوب ۱۳۷۷/۲/۲۷)، جانبازی (با رعایت بند (۲) قانون تسهیلات استخدامی و اجتماعی جانبازان انقلاب اسلامی - مصوب ۱۳۷۴/۳/۳۱)، فوت در حین انجام وظیفه یا به سبب آن، فوت عادی و همچنین تشخیص موارد مختلف معلولیت، هیأتی با ترکیب زیر تشکیل می‌گردد: (اصلاحی مصوب ۱۳۹۰/۴/۸)

الف - معاونت نیروی انسانی نیروی انتظامی یا جانشین وی

ب - نماینده رئیس بهداری نیروی انتظامی (پزشک)

ج - فرمانده یگان ذی‌ربط یا نماینده وی

د - مسؤول امور ایثارگران یا نماینده وی

هـ - نماینده سازمان تأمین اجتماعی نیروهای مسلح

و - نماینده سازمان عقیدتی - سیاسی نیروی انتظامی

ز - نماینده سازمان حفاظت اطلاعات نیروی انتظامی

ح - نماینده بازرسی نیروی انتظامی

ط - نماینده امور قوانین معاونت نیروی انسانی نیروی انتظامی

تبصره ۱ - در صورت تراکم کار یا ضرورت به پیشنهاد هیأت موضوع ماده (۱۴۰) و تصویب هیأت موضوع ماده (۱۴۱) هیأت‌هائی با ترکیب مشابه در نواحی یا یگانها تشکیل می‌شود و رأی صادره توسط آن هیأت‌ها به منزله رأی هیأت موضوع ماده (۱۴۰) می‌باشد.

تبصره ۲ - در مورد کارکنان سازمان‌های عقیدتی سیاسی و حفاظت اطلاعات نیروی انتظامی، هیأت مذکور رسیدگی می‌نماید.

ماده ۱۴۱ - چنانچه نظریه هیأت مندرج در ماده فوق ظرف مدت سه ماه از تاریخ ابلاغ مورد اعتراض جانباز یا معلول یا یکی از وراث متوفی قرار گیرد صدور رأی نهایی به عهده هیأت تجدیدنظر که از مقامات زیر تشکیل می‌گردد خواهد بود: (اصلاحی مصوب ۸/۴/۱۳۹۰)

الف - معاونت نیروی انسانی نیروی انتظامی یا جانشین وی

ب - رئیس بهداری نیروی انتظامی یا جانشین وی

ج - رئیس بازرسی نیروی انتظامی یا جانشین وی

د - رئیس اداره قوانین معاونت نیروی انسانی نیروی انتظامی

ه - معاون سازمان عقیدتی - سیاسی نیروی انتظامی

و - معاون سازمان حفاظت اطلاعات نیروی انتظامی

تبصره ۱ - در مواردی که پرونده مربوط به کارکنان مأمور از سایر نیروهای مسلح باشد حسب مورد نماینده مربوطه در هیأت با حق رأی شرکت خواهد نمود.

تبصره ۲ - تشخیص شهادت یا جانبازی توسط هیأت‌های موضوع مواد (۱۴۰) و (۱۴۱) برای بنیاد شهید و بنیاد جانبازان نیز ملاک عمل خواهد بود.

تبصره ۳ - آراء هر یک از دو هیأت مذکور ظرف مدت دو ماه پس از ابلاغ توسط جانباز یا معلول یا یکی از وراث متوفی قابل شکایت در مراجع صالحه خواهد بود.

ماده ۱۴۲ - آیین‌نامه اجرایی مواد (۱۲۷)، (۱۳۸)، (۱۴۰) و (۱۴۱) این قانون توسط نیروی انتظامی با هماهنگی وزارت کشور تهیه و از طریق ستاد کل به تصویب فرماندهی کل قوا خواهد رسید.

ماده ۱۴۳ - استعفاء کارکنان در صورت تقاضای شخصی و تصویب مقامات مذکور در ماده (۸۷) این قانون حسب مورد تابع یکی از بندهای زیر می‌باشد:

الف - محصلین در مدت طی دوره آموزشی بدو خدمت در نیروی انتظامی یا به هزینه آن یا بلافاصله پس از پایان آموزش با پرداخت دو برابر هزینه‌های تحصیلی مستعفی می‌گردند.

ب - کارکنانی که پس از آموزش، به خدمت مشغول گردیده‌اند به میزان یک دوم مدت خدمت مزبور از پرداخت هزینه موضوع بند (الف) معاف خواهند شد.

درمورد آخرین دوره آموزشی طی شده، سنوات خدمتی آنان پس از آن دوره ملاک محاسبه خواهد بود.

تبصره ۱ - در محاسبه مبلغی که برای تحصیل کارکنان صرف شده است کمک هزینه تحصیلی، حقوق و مزایای پرداختی به آنان در مدت تحصیل، هزینه‌های جاری تحصیلی در مراکز آموزشی، وجوهی که بابت شهریه به مؤسسه‌های آموزشی پرداخت شده است، فوق‌العاده مأموریت آموزشی در داخل یا خارج از کشور و هزینه نوشت افزار و تهیه مدارک تحصیلی، خوراک و پوشاک منظور می‌گردد.

تبصره ۲ - کارکنانی که نیروی انتظامی برای تحصیل آنان هزینه‌ای پرداخت نکرده است پس از خدمت به میزان مدت حداقلی که برای تقاضای استعفاء در قرارداد استخدامی تعیین گردیده مستعفی می‌گردند.

ماده ۱۴۴ - تصویب استعفاء در زمان جنگ و شرایط بحرانی و مواقعی که احتمال وقوع جنگ وجود دارد در اختیار فرماندهی کل قوا می‌باشد.

ماده ۱۴۵ - کارکنان مستعفی، در صورت نیاز نیروی انتظامی با تقاضای شخصی مشروط بر این که از تاریخ برکناری آنان تا زمان تسلیم تقاضا بیش از پنج سال نگذشته باشد، با تصویب مقامات مذکور در ماده (۸۷) این قانون با حفظ درجه یا رتبه و قدمت خدمت قبل از استعفاء می‌توانند برای یک بار به خدمت اعاده شوند.

این کارکنان باید وجوهی را که بر اثر استعفاء دریافت داشته اند به نیروی انتظامی مسترد نمایند و همچنین وجوهی را که در زمان استعفاء به موجب ماده (۱۴۳) این قانون پرداخت نموده اند، دریافت خواهند کرد.

ماده ۱۴۶ - کارکنانی که تا چهار سال پس از حداقل مدت توقف در درجه یا رتبه صلاحیت نیل به ترفیع را به دست نیاورند و همچنین کارکنانی که فاقد توانایی لازم برای انجام وظایف متناسب با درجه یا رتبه و تخصص مربوط باشند و نیز کارکنانی که ادامه خدمت آنان به مصلحت نیروی انتظامی نبوده و در حد اخراج نباشند با تشخیص هیأت‌های رسیدگی موضوع ماده (۱۲۱) و رعایت تبصره (۹) ماده مزبور و نیز مفاد تبصره ماده (۱۲۲) از خدمت معاف گردیده و با آنان به ترتیب زیر رفتار می‌شود:

چنانچه حداقل بیست سال سابقه خدمت داشته باشند در ردیف بازنشستگان منظور خواهند شد و در غیر این صورت سوابق خدمتی آنان براساس مقررات این قانون بازخرید می‌گردد.

ماده ۱۴۷ - نیروی انتظامی می‌تواند در موارد حذف و یا تعدیل سازمان و تورم درجات، کارکنان مربوط را مشروط به این که در سایر نیروهای مسلح و ستاد کل و وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح شغل مناسبی برای آنان وجود نداشته باشد با تصویب مقامات مذکور در ماده (۸۷) این قانون با داشتن پانزده سال سابقه خدمت بازنشسته و کمتر از پانزده سال را بازخرید نماید.

به مدت خدمت مشمولین این ماده فقط از نظر احتساب وجوه بازخریدی و حقوق بازنشستگی پنج سال اضافه می‌گردد لیکن در هر صورت سنوات مؤثر در حقوق بازنشستگی آنان از سی سال بیشتر نخواهد بود.

ماده ۱۴۸ - کارکنان در موارد زیر اخراج می‌گردند:

الف - با حکم دادگاه یا به تبع حکم دادگاه.

ب - با رأی هیأت‌های رسیدگی موضوع مواد (۱۲۱) و (۱۲۲) این قانون.

تبصره ۱ - چنانچه اخراج محصلین و کارکنانی که مدت تعهد خدمت آنان (حداقل دو برابر مدت آموزش) به پایان نرسیده است، ناشی از عمل ارادی آنان باشد ملزم به پرداخت هزینه‌های تحصیلی مصروفه هستند.

تبصره ۲ - تشخیص ارادی یا غیر ارادی بودن عمل ارتكابی درمورد محصلین به عهده شورای آموزش و درمورد کارمندان در مدت آزمایشی به عهده فرمانده و یا رئیس مستقیم و در مورد سایر کارکنان به عهده کمیسیون موضوع ماده (۱۲۱) این قانون می‌باشد.

فصل هشتم - دریافتی کارکنان

ماده ۱۴۹ - دریافتی ماهانه کارکنان پایور و پیمانی عبارت است از مجموع حقوق، مزایای مستمر و فوق‌العاده‌های شغل و سایر پرداخت‌ها.

بخش اول - حقوق:

ماده ۱۵۰ - حقوق کارکنان از حاصلضرب مجموع عوامل ذیل در ضریب ریالی تشکیل می‌گردد:

الف - حداقل حقوق مبلغ معینی است که به عنوان کمترین میزان حقوق دریافتی در سطح کارکنان مشمول این قانون پرداخت می‌گردد.

تبصره - عدد حداقل حقوق برای دارندگان مدرک تحصیلی کاردانی و پائین تر ۶۴۸ واحد - برای دارندگان مدرک کارشناسی ۵۶۴ واحد و برای دارندگان مدرک کارشناسی ارشد و بالاتر ۵۳۰ واحد تعیین می‌گردد.

ب - حق کارایی مبلغی است برابر با حاصلضرب رتبه حقوقی به توان دو در واحد حق کارایی.

تبصره ۱ - واحد حق کارایی برای کلیه کارکنان عدد ۲.۵ می‌باشد.

تبصره ۲ - اولین رتبه حقوقی کارکنان اعداد مشخصی است که به موجب ماده (۱۵۴) این قانون برای هر یک از مقاطع تحصیلی تعیین شده است و رتبه حقوقی کارکنان برابر است با مجموع اولین رتبه حقوقی و تعداد درجات یا رتبه‌های خدمتی دریافتی پس از اولین درجه یا رتبه.

کتابفروشی حقوقی
دادبازار

ج - حقوق پایه مبلغی است معادل (۳) یا (۴) یا (۵) درصد مجموع حداقل حقوق و حق کارائی و حق پایه سال های قبل که براساس ارزشیابی کارکنان پس از هر یک سال خدمت به کارکنان تعلق می‌گیرد و به حقوق آنان اضافه می‌شود.

تبصره - کارکنان نیروی انتظامی در قبال هر سال خدمت قابل قبول خود تا پایان سال ۱۳۶۹ از حقوق پایه به میزان سه درصد (۳٪) مجموع حداقل حقوق و حق کارایی مربوط به آخرین درجه یا رتبه برخوردار می‌گردند.

ماده ۱۵۱ - ضریب ریالی مذکور در این قانون همواره معادل ضریب ریالی حقوق کارکنان نیروهای مسلح می‌باشد.

ماده ۱۵۲ - تعیین همطراز مقامات نیروی انتظامی با مقامات مندرج در تبصره (۲) ماده (۱) قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت مصوب ۱۳۷۰/۶/۱۳ و برخورداری آنان از امتیازات متعلقه به استناد ماده مذکور براساس دستورالعملی خواهد بود که توسط نیروی انتظامی با هماهنگی وزارت کشور تهیه و از طریق ستاد کل به تصویب فرماندهی کل قوا می‌رسد.

تبصره ۱ - مقامات مذکور در این ماده پس از پایان دوران تصدی به ترتیب در بالاترین گروه‌های جدول مربوط تخصیص می‌یابند و حقوق هر یک از آنان براساس عدد مبنای گروه مربوط تعیین و افزایش سنواتی نیز براساس آن محاسبه خواهد شد.

تبصره ۲ - مقامات مذکور در صورت اشتغال در هر یک از دستگاه‌های دولتی و نهادهای انقلاب اسلامی و مؤسسات و شرکت‌هایی که شمول حکم بر آنها مستلزم ذکر نام است از افزایش سنواتی براساس عدد مبنای گروه مربوط برخوردار خواهند شد.

ماده ۱۵۳ - با توجه به سختی و کیفیت خاص خدمت در نیروی انتظامی و به منظور حفظ قدرت جذب نیروی انسانی حداقل و حداکثر حقوق مشمولین این قانون از حداقل و حداکثر حقوق مشمولین قانون استخدام کشوری مصوب ۱۳۴۵.۳.۳۱ بیست درصد (۲۰٪) اضافه خواهد بود و در کلیه مواردی که نظام پرداخت یا اعداد حقوقی کارکنان نیروهای مسلح تغییر نماید، عوامل مندرج در این قانون به همان نسبت و به طور همزمان تغییر خواهد نمود و در صورت اصلاح گروه یا گروه‌های ورودی مشمولین قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت مصوب ۱۳۷۰/۶/۱۳ توسط هیأت دولت واحد حق کارائی موضوع تبصره (۱) ذیل بند (ب) ماده (۱۵۰) با رعایت مفاد این ماده بر حسب مورد توسط هیأت دولت یا ستاد کل برای همان مقطع یا مقاطع مشابه نیروی انتظامی افزایش می‌یابد.

ماده ۱۵۴ - اولین رتبه حقوقی کارکنان باتوجه به مدارک تحصیلی قابل قبول و موردنیاز نیروی انتظامی به شرح زیر تعیین می‌گردد:

الف - پائین تر از پایان دوره ابتدایی، (۱).

ب - پایان دوره ابتدائی (جدید و قدیم)، (۳).

ج - پایان دوره راهنمایی یا سیکل و اول متوسطه سابق، (۶).

د - پایان دوره متوسطه، (۹).

هـ - پایان دوره‌های کاردانی و آموزشگاه‌های افسری و همافری سابق و دوره اول دانشکده‌های علوم نظامی و انتظامی و سایر دوره‌های آموزشی همپراز، (۱۱).

و - پایان دوره‌های کارشناسی و دانشکده‌های افسری و خلبانی سابق و دوره دوم دانشکده علوم نظامی و انتظامی و سایر دوره‌های آموزشی همپراز، (۱۳).

ز - پایان دوره‌های کارشناسی ارشد و همچنین دکترای رشته‌های درمانی به جز پزشکی عمومی، (۱۵).

ح - دکترای پزشکی عمومی و دکترای سایر رشته‌های علوم، (۱۶).

تبصره ۱ - اولین رتبه حقوقی دارندگان مدرک تحصیلی چهارم و پنجم متوسطه نظام سابق که مدرکشان اساس استخدام بوده به ترتیب (۷) و (۸) تعیین می‌گردد.

تبصره ۲ - به اولین رتبه حقوقی دارندگان مدرک تحصیلی دکترا در کلیه رشته‌ها که دوره‌های تخصصی و یا فوق تخصصی قابل قبول و مورد نیاز نیروی انتظامی را طی نموده باشند حسب مورد (۳) و (۴) واحد اضافه می‌گردد.

تبصره ۳ - در مواردی که طول دوره‌های مذکور در تبصره (۲) و بندهای (ز)، (ح) و (ه) به موجب مدرک مورد تأیید یکی از وزارتخانه های علوم، تحقیقات و فناوری یا بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بیش از سنوات مورد محاسبه در بندهای مزبور باشد به ازاء هر سال تحصیل بالاتر، یک واحد به اولین رتبه حقوقی آنان افزوده می‌گردد.

تبصره ۴ - اولین رتبه حقوقی کارکنانی که قبل از تصویب قانون ارتش مصوب ۱۳۶۶/۷/۷ در اثر رشادت و به فرمان فرماندهی کل قوا یا در اجرای حضور در جبهه برطبق ماده (۳۳) قانون سابق ارتش از طریق درجه موقت ستوان سومی به درجات بالاتر نایل گردیده‌اند و مدرک تحصیلی آنان پایین تر از فوق دیپلم (کاردانی) باشد (۱۱) تعیین می‌گردد.

تبصره ۵ - مدرک تحصیلی که حسب مورد به موجب ارزیابی وزارتخانه های آموزش و پرورش، علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی معادل یکی از مقاطع مذکور در این ماده شناخته شود دارای ارزش برابر خواهد بود.

تبصره ۶ - کارکنانی که به علت داشتن مدرک هنری یا ورزشی و یا تخصصی به موجب مقررات استخدامی سابق نیروهای مسلح و یا مقررات سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور از نظر استخدامی معادل هر یک از مقاطع تحصیلی فوق الذکر طبقه بندی شده یا بشوند در محاسبه حقوق آنان اولین رتبه حقوقی همان مدرک تحصیلی ملاک عمل خواهد بود.

تبصره ۷ - مدرک تحصیلی پایان دوره متوسطه و مقاطع پائین تر استخدامی همین قانون در هر وضعیت خدمتی، موردنیاز و قابل قبول تلقی گردیده و چنانچه اولین رتبه حقوقی این مدارک از اولین رتبه حقوقی قبلی بیشتر باشد، در مورد مدرک پایان دوره متوسطه براساس این ماده و سایر موارد رتبه حقوقی بالاتر ملاک محاسبه قرار خواهد گرفت.

ماده ۱۵۵ - اولین رتبه حقوقی کارمندان موضوع بند (ب) ماده (۱۹) این قانون برابر است با رتبه خدمتی موضوع ماده (۸۴) همین قانون.
ماده ۱۵۶ - به محصلینی که قبل از نیل به درجه یا رتبه در بدو استخدام دوره‌های آموزشی را طی می‌نمایند، ماهانه مبلغی به میزان یک دوم حقوق حاصله از عوامل مذکور در ماده (۱۵۰) و براساس رتبه حقوقی مدرک تحصیلی اساس استخدام و سنوات قابل قبول آموزشی آنان تعیین و پرداخت می‌گردد.

تبصره - به محصلینی که در رشته‌های پروازی، دریانوردی و مأموریتی، آموزش می‌بینند حسب مورد مبالغی تا پنجاه درصد (۵۰٪) مزایای شغلی که در آن کارآموزی می‌نمایند به عنوان مزایای ویژه آموزشی در طول مدت آموزش عملی پرداخت خواهد شد.

ماده ۱۵۷ - کلیه کارکنان پایور پس از حداقل مدت توقف در درجه یا رتبه در صورت داشتن کارایی لازم به ازاء هر چهار سال توقف یک واحد به رتبه حقوقی آنان اضافه می‌شود. این افزایش برای دارندگان درجات امیری، دو واحد خواهد بود. (اصلاحی مصوب ۱۳۹۰/۴/۸)

تبصره ۱ - کلیه کارکنان در آخرین سال خدمت خود به ازاء هر سال خدمت پس از آخرین ارتقاء، از یک چهارم رتبه حقوقی برخوردار خواهند شد.

تبصره ۲ - کارکنان مشمول این ماده در صورت ترفیع، به جای بهره مندی از ارتقاء فوق از حقوق مربوطه به ترفیع خود استفاده خواهند نمود.

ماده ۱۵۸ - کارکنانی که با اجرای این قانون حقوق آنان در مقایسه با مجموع حقوق و فوق‌العاده‌های شغل و مزایای مستمر قبل از اجرای این قانون قبل از اعمال کسورات مربوط کاهش یابد مابه‌التفاوت مبلغ مزبور را تا رفع کاهش به عنوان مابه‌التفاوت تطبیق دریافت می‌نمایند. این تفاوت با هرگونه افزایش بعدی به همان میزان کاهش خواهد یافت.

ماده ۱۵۹ - در محاسبه حقوق پایه کارکنان، سنوات آموزشی بدو استخدام و همچنین سنوات خدمتی مازاد بر سی سال منظور خواهد شد. لیکن خدمت مذکور در ماده (۱۷۹) این قانون حداکثر سی سال محاسبه می‌گردد.

تبصره - در مورد کارکنانی که خدمت آنان از سی سال تجاوز می‌نماید بابت سال های مازاد بر سی سال، فقط از افزایش حقوق آنان در طول خدمت مذکور حق بازنشستگی کسر خواهد شد.

ماده ۱۶۰ - مزایای مستمر کارکنان مبالغی است که به تناسب تعداد عائله تحت تکفل آنان به عنوان کمک هزینه مسکن و کمک هزینه عائله مندی پرداخت می‌گردد.

ماده ۱۶۱ - کمک هزینه عائله مندی تحت تکفل کارکنان شاغل، بازنشسته و موظف مشمول این قانون طبق ماده (۹) قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت مصوب ۱۳۷۰.۶.۱۳ مجلس شورای اسلامی و تغییرات و اصلاحات بعدی آن تعیین و پرداخت خواهد شد.

تبصره ۱ - عائله تحت تکفل کارکنان مجرد مشمول این قانون از مزایای بند (۱) ماده (۹) قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت مصوب ۱۳۷۰.۶.۱۳ بهره مند خواهند شد.

تبصره ۲ - کارکنان زن مشمول این قانون که دارای همسر از کارافتاده باشند که تحت تکفل آنان هستند، از کمک هزینه عائله مندی موضوع ماده (۹) قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت مصوب ۱۳۷۰/۶/۱۳ برخوردار می‌گردند.

ماده ۱۶۲ - میزان کمک هزینه مسکن کارکنانی که از خانه های سازمانی استفاده نمی‌کنند و میزان اجاره بهای خانه‌های سازمانی باید به نحوی تعیین گردد که باتوجه به اجاره بهای مسکن در سطح جامعه، به کارکنان استفاده کننده از خانه های سازمانی و سایرین به میزان واحدی در امر مسکن کمک شود.

ماده ۱۶۳ - میزان کمک هزینه مسکن کارکنان شاغل که از خانه های سازمانی استفاده نمی‌نمایند با توجه به عائله تحت تکفل آنان مبلغی معادل حاصلضرب یک سیصدم عدد حداقل حقوق مندرج در تبصره بند (الف) ماده (۱۵۰) این قانون در ضریب منطقه ای در مترآژ زیربنای مسکن متناسب با عائله بشرح زیر تعیین و محاسبه می‌گردد:

ردیف - تعداد عائله تحت تکفل - مترآژ زیربنای مسکن متناسب با عائله

۱ - مجرد - ۵۰ متر مربع

۲ - یک نفر - ۷۰ متر مربع

۳ - دو نفر - ۹۰ متر مربع

۴ - سه نفر - ۱۰۰ متر مربع

۵ - چهار نفر - ۱۳۰ متر مربع

۶ - پنج نفر و بیشتر - ۱۵۰ متر مربع

ماده ۱۶۴ - حقوق و مزایای کارکنان وظیفه، همواره برابر «قانون چگونگی پرداخت حقوق کارکنان وظیفه نیروهای مسلح مصوب ۱۳۷۵.۵.۷» و قانون خدمت وظیفه عمومی مصوب ۱۳۶۳/۷/۲۹ و اصلاحات بعدی آنها محاسبه و پرداخت خواهد شد.

بخش دوم - فوق العاده‌های شغل

ماده ۱۶۵ - فوق العاده‌های شغل به مزایای شغل، فوق العاده خاص و فوق العاده سختی کار انتظامی گفته می‌شود که مشمول کسور بازنشستگی قرار می‌گیرند.

ماده ۱۶۶ - به کارکنان نیروی انتظامی ماهانه مبلغی با در نظر گرفتن نوع و شرایط شغل، خطرات، مسؤولیت، فرسودگی ناشی از شغل و کیفیت کار به عنوان مزایای شغل پرداخت می‌گردد.

تبصره ۱ - میزان فوق العاده شغل کارکنان شاغل در نیروی انتظامی نباید از یکصد و پنج درصد (۱۰۵٪) مجموع حداقل حقوق و حق کارائی شاغل کمتر و از یکصد و هفتاد و پنج درصد (۱۷۵٪) آن بیشتر باشد و فوق العاده شغل کارکنان شاغل در مشاغل فرماندهی، مدیریت و سرپرستی و همچنین فوق العاده شغل کارکنان متصدی مشاغل تحقیقی و تخصصی و یا آموزشی هر کدام تا بیست و پنج درصد (۲۵٪) مجموع حداقل حقوق و حق کارائی قابل افزایش است.

تبصره ۲ - حقوق و فوق العاده شغل دارندگان مدارک تحصیلی دکتری و فوق لیسانس و مدارک همپراز از لحاظ استخدامی که در مراکز با واحدهای آموزشی، مطالعاتی و تحقیقاتی در امور آموزشی و تحقیقاتی اشتغال به کار دارند نباید از هشتاد درصد (۸۰٪) مجموع حقوق

و فوق‌العاده شغل کارکنان مشابه مشمول قانون اعضاء هیأت علمی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی کمتر باشد. (اصلاحی مصوب ۱۳۹۰/۴/۸)

ماده ۱۶۷ - به موجب ماده (۶) قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت مصوب ۱۳۷۰.۶.۱۳ به منظور جذب و نگهداری نیروهای مناسب برای مشاغل تخصصی و مدیریتی نیروی انتظامی فوق‌العاده خاص (جذب) پرداخت می‌گردد.

تبصره - هرگونه فوق‌العاده دیگری که براساس ماده (۶) قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت مصوب ۱۳۷۰/۶/۱۳ (مانند فوق‌العاده ویژه و...) به مشمولین قانون استخدام کشوری پرداخت می‌گردد شامل کارکنان نیروی انتظامی نیز خواهد شد.

ماده ۱۶۸ - علاوه بر پرداخت مزایای شغل و فوق‌العاده خاص، باتوجه به مأموریت‌های ویژه نیروی انتظامی و مسؤولیت‌های ناشی از ارتباط مستمر کارکنان با مردم و نیز شرایط محیطی و اجتماعی و ضریب بالای آسیب پذیری آنان، ماهانه مبلغی معادل سی درصد (۳۰٪) حقوق و مزایای شغل تحت عنوان «فوق‌العاده سختی کار انتظامی» به کارکنان نیروی انتظامی پرداخت می‌گردد. فوق‌العاده یادشده مزایای مستمر تلقی می‌شود. (اصلاحی مصوب ۱۳۹۰/۴/۸)

ماده ۱۶۹ - نیروی انتظامی حداکثر ظرف سه ماه آیین‌نامه اجرایی این بخش را تهیه و توسط وزارت کشور با هماهنگی ستاد کل به تصویب هیأت وزیران می‌رساند.

تبصره - پرداخت مزایا براساس این قانون تا زمان تصویب و ابلاغ آیین‌نامه مذکور بر مبنای مقررات قبلی خواهد بود.

بخش سوم - کسورات

ماده ۱۷۰ - کلیه کسورات مربوط به بازنشستگی، بیمه درمانی، بیمه عمر و حوادث و پس انداز اعم از سهم کارکنان و سهم دولت برابر قوانین و مقررات مربوط (مورد تسری به نیروی انتظامی) محاسبه و به صندوق‌های ذی‌ربط واریز خواهد شد.

بخش چهارم - دریافتی ماهانه کارکنان در موارد خاص

ماده ۱۷۱ - دریافتی ماهانه کارکنان منتسب بر حقوق و مزایای مستمر کارکنان حاضر به خدمت هم‌تراز آنان و آخرین فوق‌العاده‌های شغل محاسبه و پرداخت می‌گردد.

تبصره - در مورد آن دسته از کارکنان مأمور به خدمت که به موجب سایر قوانین و مقررات، الزاماً از سوی نیروی انتظامی به سازمان‌های نظیر ستاد کل، سازمان قضایی نیروهای مسلح، سازمان زندان‌های نیروهای مسلح و وزارت کشور اعزام می‌گردند، چنانچه شغل مورد تصدی در آن سازمان‌ها بالاتر باشد، شغل جدید ملاک عمل خواهد بود.

ماده ۱۷۲ - میزان دریافتی کارکنان مأمور در داخل نیروی انتظامی بر مبنای حقوق درجه یا رتبه مربوط و فوق‌العاده‌های شغل جدید آنان محاسبه می‌گردد.

ماده ۱۷۳ - کارکنان بازنشسته ای که به موجب ماده (۱۳۱) این قانون به خدمت اعاده می‌گردند از تاریخ اعاده به خدمت حقوق بازنشستگی آنان قطع شده و از حقوق درجه یا رتبه خود و فوق‌العاده‌های شغل مربوط که در آن انجام وظیفه خواهند کرد استفاده می‌نمایند و از نظر کلیه امور استخدامی مانند سایر شاغلین خواهند بود.

ماده ۱۷۴ - میزان دریافتی ماهانه کارکنان منتظر خدمت بر مبنای دو سوم و کارکنان بدون کار یک دوم حقوق درجه یا رتبه آنان محاسبه و تعیین می‌گردد.

تبصره - مزایای مستمر کارکنان مشمول این ماده به طور کامل پرداخت می‌گردد.

بخش پنجم - سایر پرداخت‌ها

ماده ۱۷۵ - پاداش، هزینه سفر، فوق‌العاده مأموریت در داخل و خارج از کشور و فوق‌العاده‌های انتقال، محل خدمت، بدی آب و هوا و محرومیت از تسهیلات زندگی به میزان مشمولین قانون استخدام کشوری به کارکنان پرداخت می‌گردد.

تبصره ۱ - آیین‌نامه پرداخت فوق‌العاده اشتغال خارج از مرکز و بدی آب و هوا و محرومیت از تسهیلات زندگی هماهنگ با آیین‌نامه مربوط درمورد مشمولین نیروهای مسلح باید به نحوی تهیه گردد که مبالغ پرداختی بابت موارد مذکور جز در صورت تجدیدنظر درمورد مشمولین قانون استخدام کشوری مصوب ۱۳۴۵/۳/۳۱ معادل کارکنان هم‌تراز آنان در قانون استخدام کشوری باشد.

تبصره ۲ - وزارت کشور با هماهنگی ستاد کل آیین‌نامه فوق‌العاده اشتغال خارج از مرکز و بدی آب و هوا و محرومیت از تسهیلات زندگی را به گونه‌ای که فوق‌العاده شاغلین پاسگاه‌ها و پاسگاه‌های کوهستانی و مرزی سردسیر و گرمسیر از فوق‌العاده شاغلین مراکز شهرستان‌ها و بخش‌ها و شهرهای مذکور بیشتر باشد تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رساند.

ماده ۱۷۶ - جز در زمینه نگهداری و مواردی که کارکنان از فوق‌العاده مأموریت استفاده می‌نمایند درموردی که به تشخیص بالاترین مقام نیروی انتظامی ادامه کار کارکنان در غیر ساعات خدمت ضرورت پیدا کند با در نظر گرفتن افزایش بازده کار به تناسب افزایش ساعات خدمت اضافه کار پرداخت می‌گردد. میزان اضافه کار طبق آیین‌نامه‌ای خواهد بود که به وسیله نیروی انتظامی با هماهنگی وزارت کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۱۷۷ - کارکنان شاغل و بازنشسته نیروی انتظامی از نظر دریافت کمک هزینه‌های ازدواج و فوت تابع قانون و مقررات استخدام کشوری مصوب ۱۳۴۵/۳/۳۱ خواهند بود.

ماده ۱۷۸ - تهیه و تأمین لباس آن عده از کارکنان که الزاماً بایستی از لباس متحدالشکل استفاده نمایند و یا مشاغل آنان ایجاب می‌نماید که لباس خاصی بپوشند و همچنین خوراک و سایر هزینه‌های ضروری آنان در صورتی که ضرورت و مقتضیات خدمتی ادامه خدمت روزانه کارکنان را ایجاب نماید، برعهده نیروی انتظامی خواهد بود.

فصل نهم - حقوق بازنشستگی، وظیفه و مستمری

ماده ۱۷۹ - به وراثت کلیه پرسنل اعم از شاغل، بازنشسته و وظیفه، جانباز، معلول که شهید یا فوت می‌شوند معادل مبلغ پیش‌بینی شده در قانون پرداخت پاداش پایان خدمت و بخشی از هزینه‌های ضروری به کارکنان دولت - مصوب ۱۳۷۵/۲/۲۶ با اصلاحات بعدی - هزینه کفن و دفن پرداخت می‌شود. (اصلاحی مصوب ۱۳۸۳/۱۲/۲۰)

تبصره ۱ - حقوق و مزایای کارکنان شهید و جانباز از کارافتاده کلی و مفقودالتر براساس قانون حالت اشتغال مستخدمین شهید، جانباز از کارافتاده و مفقودالتر جنگ تحمیلی مصوب ۱۳۷۲.۶.۳۰ مجلس شورای اسلامی پرداخت خواهد شد.

تبصره ۲ - حقوق کارکنان مفقودالتر در غیر از موارد مذکور در قانون حالت اشتغال مستخدمین شهید، جانباز از کارافتاده و مفقودالتر جنگ تحمیلی مصوب ۱۳۷۲/۶/۳۰ براساس ماده (۱۷۱) این قانون پرداخت می‌گردد.

تبصره ۳ - اولین رتبه حقوقی کارکنان بازنشسته که قبل از تصویب قانون ارتش مصوب ۱۳۶۶/۷/۷ مجلس شورای اسلامی به درجات ستوان سومی و بالاتر نائل گردیده‌اند و مدارک تحصیلی آنان پایین‌تر از فوق دیپلم (کاردانی) باشد یازده (۱۱) تعیین می‌گردد و مابه التفاوت آن از تاریخ ۱۳۷۱/۱/۱ قابل محاسبه می‌باشد.

تبصره ۴ - هرگاه شخصی که دارای حقوق بازنشستگی یا وظیفه است مفقودالتر شود و مدت شش ماه حقوق بازنشستگی یا وظیفه خود را مطالبه ننماید، وراثت ذوی‌الحقوق چنانچه مطابق این قانون مستمری به آنها تعلق گیرد حق دارند موقتاً مستمری قانونی خود را تقاضا نمایند. چنانچه بعدها معلوم شود شخص مفقودالتر فوت نموده، مستمری موقتی از تاریخ فوق به طور دائم برقرار می‌شود و در صورتی که معلوم شود در حال حیات می‌باشد، وضعیت حقوق آنان به حال اولیه اعاده می‌گردد.

تبصره ۵ - حقوق بازنشستگی، وظیفه و مستمری کسانی که قبل از تاریخ ۱۳۶۶/۷/۷ خدمت آنان پایان پذیرفته براساس مقررات قانون ارتش و مشمولین قانون حقوق و مزایای ارتش تعیین می‌گردد.

ماده ۱۸۰ - دریافت حقوق بازنشستگی یا وظیفه و سهمیه مستمری تماماً ممنوع بوده و در این حالت فقط مبلغ بیشتر پرداخت خواهد شد.

ماده ۱۸۱ - فرزندان که یکی از والدین آنها فوت شود حق دریافت سهمیه مستمری از حقوق وی را خواهند داشت اگر چه پدر یا مادر آنها که در حال حیات است به هر عنوان حقوق یا حقوق بازنشستگی یا وظیفه از دولت دریافت دارد.

ماده ۱۸۲ - حقوق شهدا، جانبازان از کارافتاده و مفقودالتر انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی براساس قانون حالت اشتغال مستخدمین شهید، جانباز از کارافتاده و مفقودالتر انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی مصوب ۱۳۷۲/۶/۳۰ مجلس شورای اسلامی تعیین و افزایش حقوق پایه با ضریب پنج درصد (۵٪) تا رسیدن به شرایط عمومی بازنشستگی (سی سال خدمت) محاسبه و پس از خاتمه سی سال مطابق قوانین و مقررات مربوط به حقوق مستمری تعیین و به عائله تحت تکفل آنان پرداخت می‌گردد.

ماده ۱۸۳ - میزان حقوق وظیفه، جانبازان موضوع بند (ب) ماده (۱۲۸) این قانون چنانچه در شمول قانون حالت اشتغال مستخدمین شهید، جانباز از کارافتاده و مفقودالتر انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی قرار نگیرند به شرح زیر تعیین می‌گردد:

الف - درمورد کارکنان پایور و پیمانی، حقوقی معادل حقوق دو درجه یا رتبه بالاتر و آخرین فوق‌العاده‌های شغل و مزایای مستمر دو درجه یا رتبه بالاتر.

ب - درمورد محصلین، حقوقی معادل حقوق درجه یا رتبه ای که بعد از پایان دوره آموزشی به آن نائل می‌شدند با قدمتی معادل سابقه تحصیل.

ج - در مورد کارکنان وظیفه حقوقی معادل حقوق کارکنان پایور یک درجه بالاتر.

تبصره - حقوق مستمری بگیران جانبازان بعد از فوت عبارت است از آخرین حقوق وظیفه آنان.

ماده ۱۸۴ - میزان حقوق وظیفه و حقوق مستمری بگیران کارکنانی که بنا به تشخیص کمیسیون مندرج در ماده (۱۴۰) این قانون در هر یک از موارد پیش‌بینی شده در ماده (۱۳۸) این قانون در حین انجام وظیفه یا به سبب آن معلول یا فوت شوند به شرح زیر تعیین می‌گردد:

الف - درمورد کارکنان پایور و پیمانی معادل حقوق یک درجه یا رتبه بالاتر و آخرین و فوق‌العاده شغل و مزایای مستمر.

ب - در مورد محصلین معادل نه دهم حقوق درجه یا رتبه ای که بعد از پایان دوره آموزشی به آن نائل می‌شدند با قدمتی معادل سابقه تحصیل.

ج - درمورد کارکنان وظیفه حقوقی معادل حقوق کارکنان پایور هم‌مطراز.

تبصره - حقوق مستمری بگیران معلولین این ماده در صورتی که بنا به تشخیص کمیسیون مندرج در ماده (۱۴۰) این قانون فوت ناشی از معلولیت باشد معادل آخرین حقوق وظیفه و در صورتی که ناشی از معلولیت نباشد نه دهم آخرین حقوق وظیفه خواهد بود.

ماده ۱۸۵ - میزان حقوق وظیفه و حقوق مستمری بگیران کارکنانی که به تشخیص کمیسیون مندرج در ماده (۱۴۰) این قانون به طور عادی معلول یا فوت می‌شوند به شرح زیر تعیین می‌گردد:

الف - درمورد کارکنان پایور و پیمانی، حقوقی معادل آخرین حقوق، فوق‌العاده‌های شغل و مزایای مستمر.

ب - درمورد محصلین چهار پنجم حقوق درجه یا رتبه ای که بعد از پایان دوره آموزش به آن نائل می‌شدند با قدمتی معادل سابقه تحصیل.

ج - درمورد کارکنان وظیفه نه دهم حقوق کارکنان پایور هم‌مطراز.

تبصره - حقوق مستمری بگیران معلولین موضوع این ماده معادل آخرین حقوق وظیفه آنان خواهد بود.

ماده ۱۸۶ - با کارکنان بازنشسته در صورتی که جانباز از کارافتاده و یا شهید و یا مفقودالتر شوند حسب مورد برابر مواد (۱۷۹) و (۱۸۳) این قانون رفتار خواهد شد و در صورت فوت آخرین حقوق بازنشستگی استحقاقی به عنوان حقوق مستمری به مستمری بگیران آنها پرداخت خواهد گردید.

ماده ۱۸۷ - کارکنان وظیفه دوره احتیاط و ذخیره که قبل از خدمت از کارکنان دولت بوده اند در صورت شهادت، جانباز شدن، فوت و یا معلولیت، حقوق مستمری و وظیفه آنان برابر مقررات این قانون بر مبنای آخرین حقوق دریافتی از سازمان مربوطه و از بودجه همان سازمان پرداخت خواهد شد و چنانچه حقوق آنان در سازمان مربوطه کمتر از حقوق کارکنان پایور همپراز آنان باشد حقوق مستمری و وظیفه بر مبنای حقوق کارکنان پایور همپراز محاسبه شده و مابه التفاوت آن از اعتباری که بدین جهت همه ساله در بودجه نیروی انتظامی منظور می‌شود، پرداخت خواهد شد.

ماده ۱۸۸ - هرگاه سابقه خدمت جانبازان موضوع ماده (۱۸۳) این قانون و معلولینی که از حقوق وظیفه استفاده می‌نمایند کمتر از بیست سال باشد حقوق وظیفه مقرر را از بودجه نیروی انتظامی دریافت نموده و سالانه مبلغی معادل افزایش حقوق پایه مربوطه استفاده خواهند کرد و کسور بازنشستگی به صندوق مربوطه واریز و پس از رسیدن به بیست سال خدمت، از مبلغی معادل آخرین حقوق دریافتی از صندوق بازنشستگی نیروی انتظامی برخوردار خواهند شد.

ماده ۱۸۹ - در صورتی که حقوق مستمری بگیران بیش از حقوق بازنشستگی باشد تا میزان حقوق بازنشستگی بر مبنای سنوات خدمت از صندوق بازنشستگی نیروی انتظامی و مازاد آن از محل اعتباراتی که بدین منظور همه ساله در بودجه نیروی انتظامی منظور می‌گردد پرداخت خواهد شد. دولت مکلف است کمبود بودجه صندوق بازنشستگی نیروی انتظامی را از نظر جبران پرداخت حقوق وظیفه جانبازان و مستمری بگیران که احکام خاصی در مورد آنها پیش‌بینی شده است همه ساله در لایحه بودجه کل کشور منظور نماید.

ماده ۱۹۰ - به عائله تحت تکفل آن گروه از کارکنان نیروهای مسلح که پس از سال ۱۳۶۸ با داشتن حداقل پانزده سال تمام سابقه خدمت بر اساس نظر مراجع قضائی و هیأت‌های مربوط به رسیدگی به تخلفات نیروهای مسلح اخراج شده‌اند بر اساس نظر هیأت‌های یاد شده، ماهانه وجوهی معادل سه پنجم حقوق بازنشستگی آنان پرداخت می‌شود. (اصلاحی مصوب ۱۳۸۸/۹/۱۸)

تبصره - کسانی که به موجب احکام مراجع قضائی که صلاحیت تعیین حقوق بازنشستگی، مستمری و یا وظیفه را دارا باشند برای آنان مبالغ مشخصی تحت عناوین مذکور، مقرر گردیده و در مواردی که به موجب احکام بعدی مبالغ جدیدی برای آنان مقرر گردد از مبالغ جدید برخوردار خواهند شد.

به هر حال مبالغ فوق از میزان استحقاقی مندرج در این ماده تجاوز نخواهد کرد.

ماده ۱۹۱ - مستمری‌بگیران مشمول این قانون عبارتند از:

الف - همسر دائم و شوهر در صورتی که همسرش مخارج وی را تأمین می‌نموده است.

ب - اولاد ذکور غیرشاغل تا سن بیست سال تمام و در صورتی که مشغول تحصیل باشند تا خاتمه تحصیل حداکثر بیست و پنج سال تمام.

ج - اولاد اناث جز در صورتی که شوهر داشته یا شاغل باشند.

د - پدر و مادری که در کفالت متوفی بوده اند.

ه - برادر محجور یا بیمار که در کفالت متوفی بوده و قادر به اداره امور خود نباشد.

و - برادر صغیری که در کفالت متوفی بوده، تا سن بیست سال تمام و در صورت تحصیل تا سن بیست و پنج سال تمام مشروط بر این که شاغل نباشد.

ز - خواهری که در کفالت متوفی بوده جز در صورتی که شوهر داشته یا شاغل باشد.

ح - نوه هایی که تحت کفالت متوفی بوده اند، پسر تا سن بیست سال و در صورت تحصیل تا سن بیست و پنج سال تمام و دختر جز در صورتی که شوهر داشته یا شاغل باشد.

تبصره ۱ - هر یک از مستمری بگیران چنانچه به بیماری غیرقابل علاج و یا نقص عضو مبتلا گردند به طوری که برابر تشخیص کمیسیون عالی پزشکی برای همیشه قادر به تأمین معاش خود نباشند مستمری آنان مادام العمر پرداخت خواهد شد.

- تبصره ۲ -** پرداخت مستمری به مستمری بگیران در طول خدمت دوره ضرورت نیز صرف نظر از شرایط سنی ادامه خواهد یافت.
- ماده ۱۹۲ -** حقوق مستمری بگیران براساس آخرین سوابق خدمتی یا اظهارنامه ای که از طرف کارکنان برابر ماده (۱۹۱) این قانون تنظیم می‌گردد به طور مساوی بین آنان تقسیم خواهد شد.
- تبصره -** برای رسیدگی به اعتراض کسانی که خود را محق به دریافت مستمری می‌دانند و در سوابق خدمتی کارکنان جزو افراد تحت تکفل قید نشده‌اند هیأت رسیدگی مرکب از اعضای زیر تشکیل می‌شود:
- الف -** فرمانده نیروی انتظامی یا نماینده وی. (اصلاحی مصوب ۱۳۹۰/۴/۸)
- ب -** معاون نیروی انسانی نیروی انتظامی یا نماینده وی.
- ج -** رئیس سازمان تأمین اجتماعی نیروهای مسلح یا نماینده وی. (اصلاحی مصوب ۱۳۹۰/۴/۸)
- ماده ۱۹۳ -** چنانچه هر یک از مستمری بگیران فوت شود و یا شرایط دریافت حقوق مستمری را از دست بدهد سهم وی به سهم سایر مستمری بگیران افزوده خواهد شد.
- ماده ۱۹۴ -** جانبازان و خانواده های شهدا، علاوه بر دریافت حقوق وظیفه و مستمری از نظر کلیه خدمات رفاهی و مزایای دیگر مانند سایر جانبازان و شهدا در سطح کشور، به ترتیب تحت پوشش بنیاد شهید و امور ایثارگران قرار می‌گیرند.
- ماده ۱۹۵ -** به کارکنانی که خدمت آنان پایان می‌پذیرد و به مستمری بگیران کارکنانی که شهید یا فوت می‌شوند به میزان مدتی که در طول مدت خدمت از مرخصی استحقاقی استفاده نکرده باشند معادل تمام مدت مرخصی استفاده نشده براساس آخرین حقوق و مزایای آنان از محل اعتباراتی که بدین منظور همه ساله در بودجه دستگاه‌های ذی‌ربط منظور می‌گردد پرداخت خواهد شد.
- تبصره -** به کسانی که با خرید، مستعفی و یا اخراج می‌شوند علاوه بر وجوه مذکور، کسور بازنشستگی و پس انداز که از حقوق آنان کسر شده است از محل صندوق های بازنشستگی و پس انداز پرداخت خواهد شد.
- ماده ۱۹۶ -** هرگاه حقوق ماهانه کارکنان شاغل اضافه گردد به همان نسبت که در قانون آورده می‌شود حقوق بازنشستگان، وظیفه بگیران و مستمری بگیران اضافه خواهد شد و مبلغ اضافی از محل بودجه نیروی انتظامی تأمین می‌گردد.
- ماده ۱۹۷ -** کسانی که از حقوق بازنشستگی و یا حقوق وظیفه برخوردارند در صورت ترک تابعیت با عائله تحت تکفل آنان برابر مستمری بگیران فوت عادی رفتار می‌گردد.
- تبصره -** ترک تابعیت مستمری بگیران موجب قطع حقوق آنان حسب مورد به نفع صندوق بازنشستگی یا صندوق دولت یا سایر مستمری بگیران خواهد شد.
- ماده ۱۹۸ -** در صورتی که میزان صدمات وارده به جانبازان و معلولین حین انجام وظیفه یا به سبب آن در حدی باشد که به تأیید کمیسیون عالی پزشکی نیروی انتظامی در انجام کارهای روزانه زندگی محتاج کمک و معاضدت عملی دیگران باشند و در آسایشگاه جانبازان نگهداری نشوند برحسب مورد و متناسب با میزان از کارافتادگی از حقوق نگهداری برخوردار خواهند شد. آیین‌نامه اجرایی این ماده و همچنین میزان هزینه درمان مبتلایان به بیماری‌های سرطان و تالاسمی و سایر بیماری‌های خاص توسط نیروی انتظامی و با هماهنگی وزارت کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

فصل دهم - امور خدماتی کارکنان

- ماده ۱۹۹ -** کارکنان نیروی انتظامی می‌توانند علاوه بر استفاده از درمانگاه‌ها و بیمارستان‌های این نیرو و امکانات سازمان تأمین خدمات درمانی، از خدمات بیمه مکمل درمان نیز بهره‌مند شوند.
- تبصره ۱ -** از کارافتادگان، بازنشستگان، مستمری بگیران و عائله تحت تکفل کارکنان شاغل و بازنشسته و وظیفه‌بگیر زیر پوشش سازمان تأمین خدمات درمانی و بیمه‌های مکمل خواهند بود.

تبصره ۲ - در مناطقی که امکانات منحصر به یگان انتظامی مستقر در آنهاست، عائله تحت تکفل کارکنان می‌توانند از امکانات مزبور استفاده نمایند.

ماده ۲۰۰ - نیروی انتظامی حتی المقدور ضمن تأمین خانه های سازمانی موظف است کمبود آن را از طریق ارائه تسهیلاتی مانند پرداخت ودیعه مسکن و وام مسکن در جهت کمک به معیشت کارکنان شاغل تأمین نماید. دولت مکلف است همه ساله اعتبارات مربوط به این ماده را در بودجه نیروی انتظامی منظور نماید.

تبصره - نحوه استفاده کارکنان از این تسهیلات برابر دستورالعملی خواهد بود که به تصویب فرمانده نیروی انتظامی می‌رسد.

ماده ۲۰۱ - نیروی انتظامی موظف است کلیه کارکنان خود را در قبال حوادثی که منجر به شهادت، فوت، بیماری، نقص عضو یا ازکارافتادگی آنان می‌گردد بیمه نماید. (اصلاحی مصوب ۱۳۹۰/۴/۸)

ماده ۲۰۱ مکرر - نیروی انتظامی موظف است کارکنان خود را در قبال حوادثی که در ارتباط با انجام وظیفه سبب پرداخت دیه یا جبران خسارت می‌گردد بیمه نماید. آیین‌نامه اجرائی این ماده به پیشنهاد نیروی انتظامی با هماهنگی ستادکل تهیه می‌شود و از طریق وزارت کشور به تصویب هیأت وزیران می‌رسد. (اصلاحی مصوب ۱۳۹۰/۴/۸)

تبصره ۱ - چگونگی اجراء این ماده تابع مقررات بیمه‌های کارکنان نیروهای مسلح است.

تبصره ۲ - اعتبارات این ماده از محل صندوق بیمه مربوط تأمین می‌گردد.

ماده ۲۰۲ - نیروی انتظامی متناسب با امکانات موظف است خدمات فرهنگی، ورزشی و رفاهی به ایتارگران، بازنشستگان و کارکنان شاغل و خانواده تحت تکفل آنان ارائه نماید.

فصل یازدهم - مواد تکمیلی

ماده ۲۰۳ - کارکنان تطبیق شده با دستورالعمل تعیین جایگاه خدمتی پاسداران کمیته انقلاب اسلامی مصوب فرماندهی کل قوا و نیز کارکنان تطبیق شده با قانون ارتش مصوب ۱۳۶۶.۷.۷ از حیث تطبیق درجه، رتبه یا ارشدیت مشمول دستورالعمل و قانون مذکور و اصلاحات بعدی آنها خواهند بود.

ماده ۲۰۴ - سنوات خدمتی کارکنان کمیته انقلاب اسلامی برابر دستورالعمل تعیین جایگاه خدمتی پاسداران کمیته انقلاب اسلامی مصوب فرماندهی کل قوا حسب مورد از تاریخ تأسیس این نهاد (۱۳۷۵/۱۱/۲۳) جزء سنوات خدمت رسمی آنان محسوب گردیده و دولت موظف است پس از تصویب این قانون، کسور بازنشستگی کارکنان مذکور را تا تاریخ ۱۳۷۰/۱/۱۲ اعم از سهم دولت و کارکنان به صندوق بازنشستگی نیروی انتظامی پرداخت نماید.

تبصره - پاسداران کمیته انقلاب اسلامی که قبل از تصویب این قانون از خدمت منفعک شده‌اند نیز مشمول مفاد این ماده می‌گردند.

ماده ۲۰۵ - کارکنانی که سابقه خدمت در وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی یا وابسته به دولت و یا نهادهای انقلاب اسلامی داشته و سوابق خدمتی آنان به نیروی انتظامی منتقل شده است، سابقه خدمتی مذکور جزو سنوات خدمتی آنان محسوب خواهد شد.

تبصره - در صورتی که سابقه خدمت قبلی در ارتباط با شغل آنان در نیروی انتظامی باشد تمام سنوات و در غیر این صورت یک دوم آن جزو سنوات ترفیعاتی محسوب می‌گردد. تشخیص ارتباط سابقه خدمت قبلی با شغل کارکنان برابر دستورالعملی خواهد بود که توسط نیروی انتظامی با هماهنگی وزارت کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۲۰۶ - تطبیق کارکنان موضوع تبصره ماده (۱) قانون نیروی انتظامی مصوب ۱۳۶۹/۴/۲۷ با این قانون برابر دستورالعملی خواهد بود که توسط نیروی انتظامی تهیه و پس از تأیید وزارت کشور از طریق ستاد کل به تصویب فرماندهی کل قوا خواهد رسید.

تبصره - اجرای تطبیق آن دسته از کارکنان مشمول ماده مذکور که براساس دستورالعمل فوق الذکر جزو کارکنان نیروی انتظامی محسوب خواهند شد، توسط نیروی انتظامی صورت خواهد گرفت.

ماده ۲۰۷ - نیروی انتظامی موظف است تطبیق وضعیت و ادامه خدمت کارکنان روزمزد و قراردادی که قبل از تاریخ ۱۳۷۰.۱.۱ و همچنین تطبیق وضعیت و ادامه خدمت داوطلبان غیرنظامی (جوانمردان) که در اجرای قانون مربوط به وضع خدمتی داوطلبان غیرنظامی که در مناطق عملیاتی با نیروهای مسلح همکاری می‌نمایند مصوب ۱۳۶۰/۱۰/۱۴ قبل از تاریخ ۱۳۶۶/۷/۷ به کار گرفته شده‌اند و به علت نیاز سازمان به خدمت خود ادامه داده اند را ظرف مدت شش ماه تعیین وضعیت نماید.

تبصره - حق بیمه پرداخت شده به سازمان تأمین اجتماعی (سهم بیمه شده و کارفرما) و کسورات بازنشستگی جوانمردان (سهم دولت و کارکنان) می‌بایست به صندوق بازنشستگی نیروی انتظامی واریز گردد.

ماده ۲۰۸ - نیروی انسانی مورد نیاز سازمان‌های عقیدتی سیاسی و حفاظت اطلاعات در چهارچوب جداول سازمانی مصوب توسط نیروی انتظامی تأمین می‌گردد.

ماده ۲۰۹ - رؤسای سازمان‌های عقیدتی سیاسی و حفاظت اطلاعات در زمینه امور نیروی انسانی کارکنان خود از اختیاراتی معادل فرمانده نیروی انتظامی برخوردار می‌باشند.

تبصره - پذیرش استعفاء، بازخریدی و بازنشستگی و همچنین انتقال و مأمور به خدمت نمودن کارکنان از شمول این ماده خارج می‌باشد.

ماده ۲۱۰ - در اجرای بند (۸) ماده (۴) قانون نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۶۹/۴/۲۷، انجام وظایفی که به عنوان ضابط قوه قضائیه به عهده نیروی انتظامی است و همچنین هزینه‌های مزبور درجهت مأموریت‌ها و نگهداری و بدرقه متهمین طبق آیین‌نامه‌ای خواهد بود که با مشارکت وزارت دادگستری، وزارت کشور و نیروی انتظامی تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۲۱۱ - نیروی انتظامی موظف است کلیه آیین‌نامه‌ها، دستورالعمل‌ها و اساسنامه‌های مندرج در این قانون را جز در مواردی که مهلت مشخصی برای آنها تعیین شده است حداکثر ظرف مدت یک سال تهیه و در سیر مراحل تصویب قرار دهد.

تبصره - در صورت عدم تهیه موارد مذکور در این ماده و مهلت‌های قانونی، وزارت کشور موظف است حداکثر ظرف مدت شش ماه نسبت به تهیه آنها اقدام و در سیر مراحل تصویب قرار دهد.

ماده ۲۱۲ - اختیارات فرماندهی کل قوا محدود به موارد مصرحه در این قانون نمی‌باشد.

ماده ۲۱۳ - جانشین فرمانده کل قوا در امور نیروی انتظامی و وزیر کشور، درمورد آن دسته از موارد مندرج در این قانون که موکول به تصویب فرماندهی کل قوا گردیده است، در صورت تفویض اختیار، اعمال اختیارات خواهد نمود.

قانون فوق مشتمل بر دویست و سیزده ماده و یکصد و نود و هشت تبصره طبق اصل هشتاد و پنجم (۸۵) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران در جلسه روز چهارشنبه مورخ ۱۳۸۲/۱۲/۲۰ کمیسیون مشترک اجتماعی و امنیت ملی و سیاست خارجی و برنامه و بودجه و محاسبات تصویب و در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ۱۳۸۲/۱۱/۷ با ده سال مدت اجرای آزمایشی آن موافقت شده بود، پاسخ شورای نگهبان نیز در مهلت مقرر موضوع اصل نود و چهارم (۹۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران واصل نگردیده است.

